

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

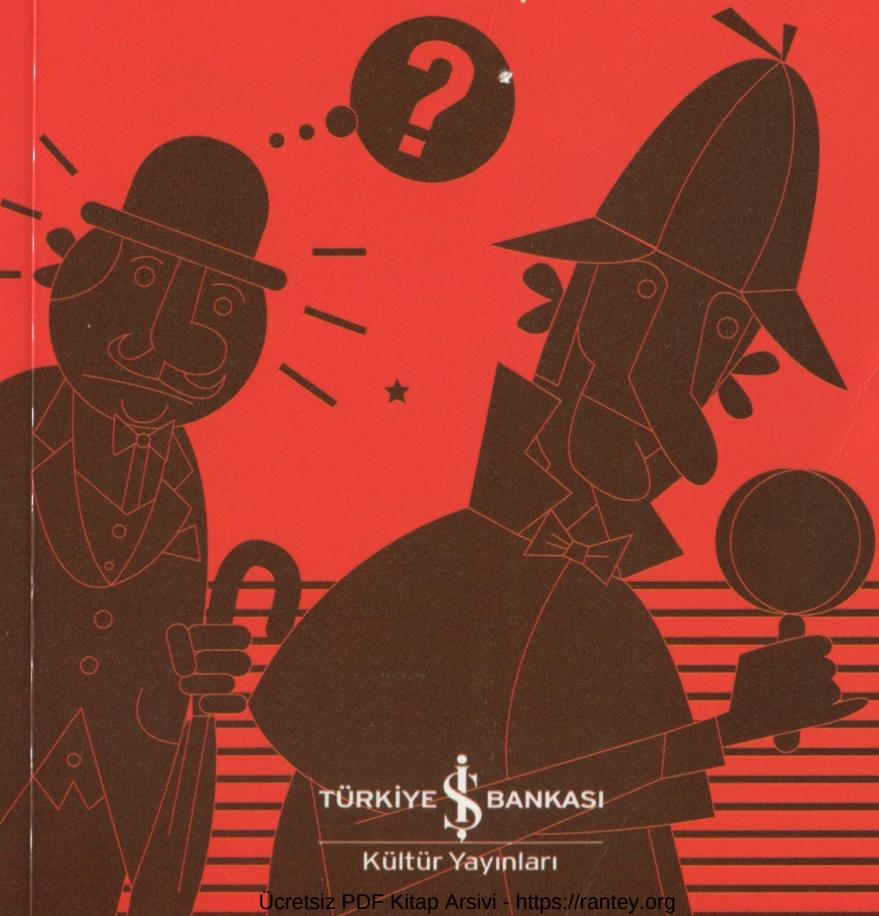
İŞ ÇOCUK KLASİKLERİ

ARTHUR CONAN DOYLE

UYARLAYAN: SEVGİ ATLIHAN

Sherlock Holmes'un Maceraları

KISALTILMIŞ METİN

TÜRKİYE BANKASI

Kültür Yayınları

Kısaltılmış İş Çocuk Klasikleri

Sherlock Holmes'un Maceraları

Arthur Conan Doyle

**ARTHUR CONAN DOYLE
SHERLOCK HOLMES'UN MACERALARI**

ÖZGÜN ADI

**Silver Blaze / The Boscombe Valley Mystery / The Adventure of Blue Carbuncle /
The Adventure of Copper Beeches /**

**ORJİNAL İNGİLİZCE METİNDEN
GENÇ OKURLAR İÇİN UYARLANMIŞTIR**

**© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2017
Sertifika No: 40077**

**UYARLAYAN
SEVGİ ATLIHAN**

**EDİTÖR
NEVİN AVAN ÖZDEMİR**

**GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM**

**1. BASIM: ŞUBAT 2018
7. BASIM: EYLÜL 2021
Genel Yayın Numarası: 4110**

ISBN 978-605-295-364-8

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.

**Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek
metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz,
yayınlanamaz ve dağıtılamaz.**

**BASKI
ALFABE BASIN YAYIN SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
İKİTELLİ OSGB MAH. HÜRRİYET BULVARI ENKOOP SANAYİ SİTESİ
ENKOOP SOKAK NO:1 KAT:-1 BAŞAKŞEHİR/İSTANBUL
(0212) 485 21 25
Sertifika No: 46012**

**TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
www.iskulttur.com.tr**

Kısaltılmış İş Çocuk Klasikleri

Sherlock Holmes'un Maceraları

Arthur Conan Doyle

Uyarlayan
Sevgi Atlıhan

TÜRKİYE \$ BANKASI
Kültür Yayınları

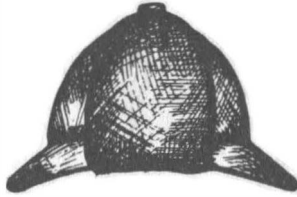
GİRİŞ

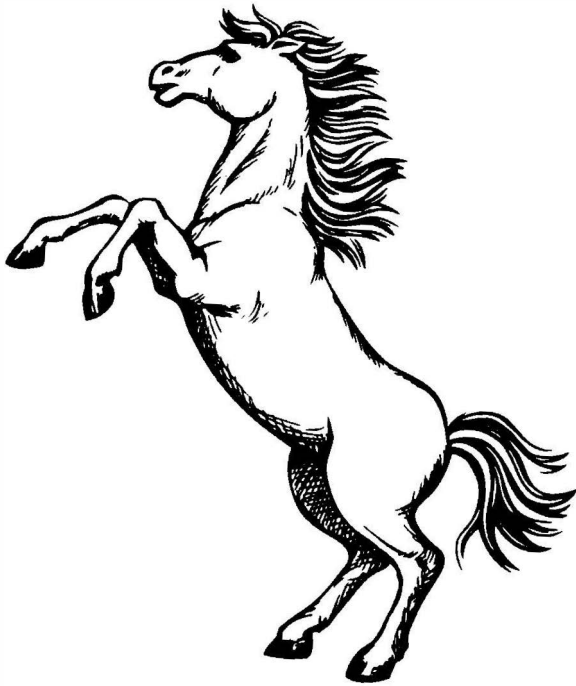
Benim Adım Doktor John Hamish Watson ve dünyanın en ünlü dedektifi Sherlock Holmes'un yakın arkadaşı ve iş ortağıyım. Holmes'un çözdüğü davaların kaydını tutmaya çalışıyorum.

Pek çok davada arkadaşımın yanımdaydım. Çok az ipucu ve güçlü beyniyle davaları nasıl çözdüğüne tanıklık ettim. Holmes'un, kendi icat ettiği 'somut delilleri değerlendirerek çıkarım metodunu' kullanarak, akla hayale gelmeyecek komploları aydınlatmayı başardığını gördüm. İşte bu davalardan dördü...

GÜMÜŞ ŞİMŞEK

1. BÖLÜM

BİR KAYIP VE BİR ÖLÜM

Holmes okuduğu gazeteden başını kaldırdı ve “Şimdi Watson, korkarım hemen gitmem gerekiyor,” dedi.

“Gitmek mi? Nereye?” diye sordum.

“Dartmoor’a. King’s Pyland’e”

Şaşırmamıştım. Gümüş Şimşek adındaki atın ortadan kaybolması, bütün gazetelerin baş sayfalarında yer alan büyük bir haberdir. Gümüş Şimşek, Wessex Kupası’nı kazanması beklenen ünlü bir yarış atıydı. Seyisi öldürülmüş ve at çalınmıştı.

“Ben de seninle gelmek isterim,” dedim.
“Uzun süredir yolculuk yapmadım.”

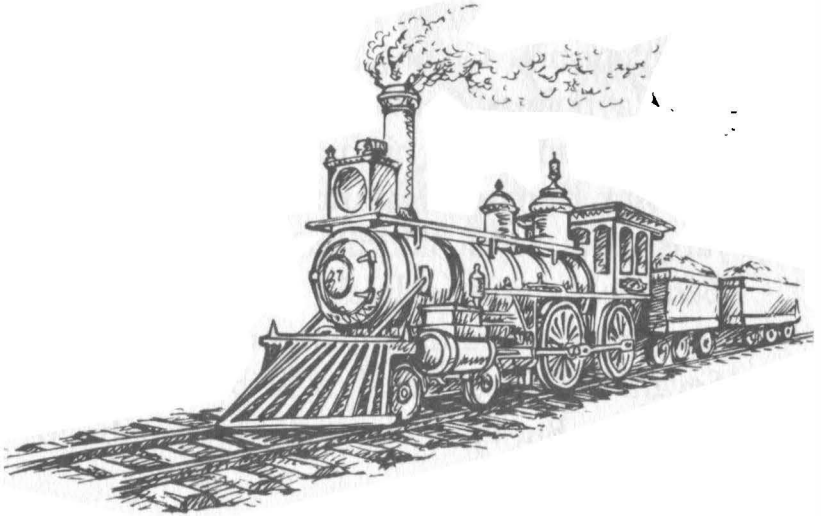
“Sevgili Watson, bana büyük bir iyilik yapmış olursun. Bu, eşsiz bir dava olacak gibi görünüyor.”

Bir saat içinde hazırlanıp yola koyulduk. King's Pyland çok ünlü ahırların olduğu bir yerdi. Trende vaka hakkında konuştuk. Holmes davanın ayrıntılarını çoktan incelemişti.

“Gümüş Şimşek, sahibi Albay Ross’a birçok ödül kazandırmış. Ayrıca Wessex Kupası’nın da favorisiymiş. Halk bu atı çok seviyor ve bahislerde üzerine çok para yatırılıyor. Gümüş Şimşek’i başlama çizgisinden uzak tutmak isteyen çok kişi olacağı ortada.”

“Peki seyise ne olmuş?”

“John Straker yedi yıldır atın seyisiymiş ve geçmişte temiz, güvenilir bir adammış. Ahırda üç tane de seyis yamağı varmış. İki tane tavan arasın-

da uyurken, bir tanesi gece boyunca nöbet tutuyormuş. Bu gençlerin üçünün de çok güvenilir hizmetkârlar olduğunu öğrendim.”

“Straker hakkında daha fazla bilgi var mı?” diye sordum.

“Çocukları olan evli bir adamdı ve ailesiyle birlikte ahırın yanındaki küçük evde yaşıyordu. Bu civar çok ıssız, ancak yarım mil kuzeyde birkaç ev var. Bozkırın iki mil ilerisinde de Mapleton ahırları var. Silas Brown'ın yönettiği bu ahırların sahibi Lord Blackwater. Bozkırın uzak bölgelerinde gezginler yaşıyor, arabalarıyla dolaşıp uygun yerlerde kamp kuruyorlar.”

“Başka neler öğrendin?”

“Olayın meydana geldiği akşam, atlar her zamanki gibi beslenmiş, suları verilmiş ve saat dokuzda ahırın kapısı kilitlenmiş. Seyis yardımcılarından ikisi akşam yemeği için seyisin evine gitmişler. Diğer genç, Ned Hunter nöbetçi kalmış. Dokuzu biraz geçe hizmetçi Edith, Ned'e akşam yemeğini götürmüş - körili koyun eti.”

“İçecek bir şey götürmemiş mi?”

“Ahırda temiz su akan bir musluk var. Nöbetçi kalan seyis yamağının, buradan akan su dışında bir şey içmesi yasak. Edith ahırdan çıktıktan kısa süre sonra bir adam tarafından durdurul-

muş. Kız, adamın tüvit kasket takmış bir ‘beyefendi’ olduğunu ve gri bir takım elbise giydiğini söylüyor. Ağır bir baston taşıyormuş ve suratı çok solgunmuş. Edith adamın çok gergin olduğunu düşünmüş.”

“Devam et Holmes. Bunların hiçbirini daha önce duymamıştım. Gazetelerde de olayın ayrıntıları yoktu.”

Holmes, “Her zaman olduğu gibi gazetelerde sadece vakanın ana hatları anlatıldı,” dedi. “Adam, Edith’e ‘Bana nerede olduğumu söyleyebilir misin?’ diye sormuş. O da King’s Pyland ahırlarının yakınında olduğunu söylemiş. Bunun üzerine adam ‘Ah, çok şanslıyım,’ demiş. Sonra da kıza eğer vereceği kâğıt parçasını seyyis yamağına götürürse, küçük bir ödül kazanabileceğini söylemiş.

Ancak kız bunu kabul etmemiş ve koşarak ahıra dönmüş. Ned hâlâ pencerenin önündeki küçük masada oturmuş yemeğini yiyormuş. Edith, delikanlıya olanları anlatmaya başlamış. Bu sırada yabancı yanlarına gelmiş. Açık pencereden içeri kafasını uzatıp Ned’e ‘İyi akşamlar,’ demiş. ‘Seninle biraz konuşmak istiyorum.’

Delikanlı, “Burada ne işiniz var?” diye sormuş.

‘Sadece biraz bilgi istiyorum. Tabii bu bilgi için sana ödeme yapacağım. Söyle bana, Bayard’ın yarışlardaki bütün atları yenebileceği doğru mu? Bazıları bu atın çok geriden başlasa bile her atı geçebileceğini söylüyor. Bu yüzden at sahipleri bütün paralarını ona yatırıyorlarmış.’

Delikanlı, ‘Biz böyle şeyler hakkında konuşmayız,’ diye yanıt vermiş. ‘Ayrıca sizin gibi insanların buralarda dolaşmasını da istemeyiz.’ Sonra da köpeği serbest bırakmış. Kız bunları görünce koşarak eve dönmüş, ancak arkasına baktığında adamın ısrarla pencereden içeri eğildiğini görmüş. Kız uzaklaşınca, Ned köpeklerle birlikte ahırdan çıkmış ve adam da gitmiş.”

“Seyis yamağı kapıyı açık mı bırakmış?” diye sordum.

Holmes, “Mükemmel bir soru, Watson,” diye mırıldandı. “Ben de aynı soruyu sordum. Bana Ned’in kapıyı kilitletiği söylendi.”

“Peki ya pencere?”

“Bir adamın geçebileceği kadar büyük değil. Ned diğer seyis yamakları yemekten dönene kadar beklemiş, sonra da seyise mesaj yollamış. Straker olanları öğrenince tedirgin olmuş. Akşam her zamanki saatte yatmışlar, ama gece bir gibi karısı uyanmış ve seyisin giyindiğini görmüş. Adam etrafı kontrol etmek istediğini söylemiş.”

“Bu, kocasını son görüşü müymüş?”

“Bu, kocasını hayattayken son görüşüymüş. Kadın sabah yedide kalkmış ve ahıra gitmiş. Ned Hunter’ın uyuyakaldığını görmüş. At ka-yıpmış ve seyisten iz yokmuş.

Çatı katında uyuyan seyis yamaklarını uyan-dırmış, ancak delikanlılar hiçbir şey duymadık-larını söylemişler. Ned bir türlü kendine gele-memiş, bu yüzden onu uyumaya bırakmışlar. Buradan da Ned’e uyutucu ilaç verilmiş olabile-ceğini düşünebiliriz.

Diğer iki delikanlıyla kadın, seyisi aramaya çıkmışlar. Ahıra çok uzak olmayan bir yerde se-yisin cesedini bulmuşlar. Adamın başında ölüm-cül bir yara ve kalçasında da derin bir kesik varmış. Bir dövüşe girmiş gibi görünüyormuş. Sağ elinde kana bulanmış küçük bir bıçak tutu-yormuş. Sol elindeyse kırmızı-siyah ipek kravat varmış. Hizmetçi Edith kravatı önceki akşam gördüğü yabancı adamın kullandığını söylemiş. Ned de kendine gelince kravatı tanımış.”

“Peki ya at?”

“Atın cinayet mekânında bulunduğu iliş-kin izler varmış. Ne yazık ki o noktadan sonra atın izine rastlanmamış.”

“Nöbetçi seyis yamağına ilaç nasıl verilmiş olabilir?”

“İlaç kalıntıları akşam yemeğinde bulundu.”

Hayretle ılık çaldım. “Yabancıya ne olmuş? Bulabilmişler mi?”

“Evet, bulundu. Olayı araştıran Dedektif Gregory adamı tutukladı. Adı Fitzroy Simpson ve yakınlardaki evlerden birinde oturuyor. Atlar üzerine oynadığı bahislerde bir servet kaybetmiş. Artık başkaları için çalışıyor ve at tüyoları veriyor. Bu hafta, favori atın yani Gümüş Şimşek'in rakibi ata bu adam tarafından beş bin pound yatırılmış.”

“Önce delilleri incelemek lazım, demez misin her zaman? Adam neler anlatmış?”

“Atlar hakkında bilgi almak için King's Pyland'e gittiğini kabul ediyor. Mapleton ahırındaki atlar hakkında da araştırma yapmak istiyormuş. İkinci favori at Desborough, Mapleton'da. Adam ahırların civarında bulunduğunu inkâr etmiyor, ama başka bir planı olmadığında ısrar ediyor.”

“Peki ama kravatı?”

“Gerçekten de adam, kravatının ölen adamın eline nasıl gittiğini açıklayamıyor. Bir de baston

mesesi var. Straker, adamın bastonuyla öldürülmüş.”

“Yani ortada bir gizem yok!”

“Sorun şu ki, yakalanan adamda hiç yara izi yok - Straker’in elindeki bıçak kanlıydı ve dövüştüğü kişinin yaralandığı kesin.”

“Belki de bıçaktaki kan, Straker’in kendi kanıydı.”

“Bu da olasılık dahilinde. Polis, Simpson’un seyis yamağına ilaç verdiğini ve atı çaldığını düşünüyor. Belki de Simpson bir şekilde anahtarın kopyasını edinmişti. Gümüş Şimşek’in dizginleri de kayıp, yani atı kaçıtırken dizginleri takmış olmalı. Polis, adamın atla birlikte uzaklaşırken seyisle karşılaştığını ve dövüştüklerini düşünüyor.”

“Onlar boğuşurken at da kaçmış olabilir,” dedim.

“Ya da gizli bir yere götürüldü. Aslında Simpson’un böyle bir suç işleyip de yakalanmayacağını düşünmesi gerçek bir gizem.” Bu noktadan sonra Holmes arkasına yaslandı ve yolculuğun kalanı boyunca başka bir şey söylemedi.

2. BÖLÜM

İZ PEŞİNDE

İstasyonda bizi Albay Ross ve Dedektif Gregory karşıladı. Bir arabaya binmemize yardım ettiler ve hep birlikte King's Pyland'e doğru yola koyulduk.

Albay, "Geldiğiniz için çok teşekkür ederim, Bay Holmes," dedi. "Zavallı Straker için adalet aramakta kararlıyım ve tabii ki en kısa zamanda atımı da bulmak istiyorum."

Dedektif sakın bir tavırla, "Simpson aleyhindeki deliller çok sağlam," dedi. "Gümüş Şimşek'in yarışamaması durumunda kazanacağı çok şey vardı. Baston ve kravat gibi fiziksel deliller ise cinayeti ona bağlıyor."

Holmes başını iki yana salladı. "Akıllı bir savunma avukatı bunları paçavra gibi lime lime

edebilir,” dedi. “Neden atı ahır dışına çıkarsın ki? Atı bulunduğu yerde yaralayıp, yarışa katılmasını engelleyebilirdi. Anahtarların kopyası bulundu mu? Seyis yamağına verdiği ilacı nereden buldu? Bütün bunların ötesinde, atı nereye saklamış olabilir?”

Dedektif başıyla onayladı. Holmes’un itirazlarına alınmamıştı ve yanıt vermeden önce biraz düşündü. “Anahtar bozkırda bir yerlere fırlatılmış olabilir. İlacı Londra’dan alabilirdi. At ise bölgede bolca bulunan oyuklardan birine ya da maden ocağına gizlenmiş olabilir.”

“Kravat hakkında ne dedi?”

“Kravatın ona ait olduğunu kabul ediyor ve kaybettiğini söylüyor. Aslında bir ipucu daha var.”

Holmes, “Nedir?” diye sordu.

“Straker’in bulunduğu yerin bir kilometre ötesinde bir gezgin grubu kamp yapıyordu. Ertesi gün gitmişlerdi. Simpson atı onlara vermiş olabilir. Her yerde o göçebe grubunu arıyoruz.”

“Peki ya diğer ahırlar? Mapleton ahırları?”

“Oraya da gittik. Mapleton’daki seyis Silas Brown kesinlikle yarış bahislerine büyük para yatırmış ve zavallı Straker’in arkadaşı değilmiş. Ancak onu olaya bağlayan hiçbir şey yok.”

“Bu Simpson denen adamı da Mapleton ahırlarına bağlayan bir şey yok, değil mi?”

“Hiçbir şey yok!”

Holmes arabanın koltuğunda arkasına yaslandı ve konuşma sona erdi.

Ölen adamın evine geldiğimizde, arabadan inerken Holmes'un gözlerinde bir parıltı olduğuna dikkat ettim. Kimsenin fark etmediği bir şeyi düşünmeye başladığını anlamıştım.

Holmes, “Straker'in öldüğü sırada yanında olan şeyleri görmem gerekiyor,” dedi.

Dedektif dostane bir tavırla başını sallayarak “Tamam,” dedi ve Holmes'a evin ön odasına girmesi için yol gösterdi. Masanın üstünde ölen adamın özel eşyalarından oluşan küçük bir yığın vardı - bir kutu kibrit, mum, pipo, tütün kesesi, altın zincirli gümüş bir cep saati, beş İngiliz altın lirası, kalem kutusu, biraz kâğıt ve bıçak kısmında ‘Weiss & Co’ yazan fildişi saplı bir bıçak. Bıçak hâlâ kan lekeleriyle kaplıydı.

Holmes, “İşte bu çok özel bir bıçak,” dedi. “Bu, senin uzmanlık alanın, Watson.”

“Evet,” dedim. “Bu bir ameliyat bıçağı. Hassas işler yapmak için üretilmiş ince ve keskin bir bıçak.”

“Bir adamın böyle zorlu bir gecede yanına alması için tuhaf bir şey, üstelik bu bıçağı çakı gibi kapatarak cebe koymak mümkün değil.”

Dedektif, “Karısı, adam giyinirken bıçağın şifonyerin üzerinde olduğunu söylüyor,” dedi. “Güvenlik için ucunda bir mantar takılıymış. Belki de adam evden çıkarken bulabildiği en iyi silah buydu.”

Uzun parmaklarıyla kâğıt destesini çeviren Holmes, “Kâğıtlar da ilgi çekici,” dedi. “Burada bir kıyafet mağazasından otuz yedi poundluk bir fatura var. William Darbyshire için hazırlanmış. Karısının söylediğine göre Darbyshire, Straker’in arkadaşıymış.”

Gülümsedim. “Bazılarının çok pahalı zevkleri var.”

Çıkmaya hazırlanırken, solgun ve bitkin görünen bir kadın bizi durdurdu. “Ne buldunuz?” diye sordu. Holmes kadının sorusuna yanıt vermedi. Kibarca gülümsedi ve “Sizinle daha önce tanışmamış mıydık?” diye sordu.

Kadın başını iki yana salladı.

“Devekuşu tüyleriyle süslenmiş pembemsi gri ipek bir elbise giymiştiniz.”

Kadın, “Yanıliyorsunuz. Kesinlikle öyle bir elbisem olmadı,” diye yanıt verdi.

Holmes yanlış hatırladığını söyleyip özür diledi ve Dedektif'in peşinden yürüyerek evden çıktı.

Kısa bir yürüyüşle olay yerine ulaştık. Holmes hemen yere eğilerek zemini incelemeye başladı. Araştırması uzun sürünce, Albay sabırsızlandı. Holmes sistematik bir şekilde zemini tararken, Albay ikide bir saatine bakıyordu.

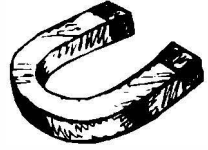
Sonunda Holmes, "İşte!" dedi ve yerden yarısı yanmış bir kibrit çöpü aldı. Ardından Straker'in botları ve Gümüş Şimşek'in nallarından biriyle topraktaki izleri karşılaştırdı. Sonunda işini bitirdi ve Albay'a dönerek, "Şimdi bize biraz izin vererseniz, Watson'la birlikte bozkırda bir yürüyüş yapacağız," dedi. "Bu nalı şans getirmesi için cebime koyacağım."

Dedektif ve Albay'dan ayrılıp Mapleton tarafına doğru yürürken Holmes, "At nerede? Bu bir bulmaca? Hadi ata ne olduğunu hayal etmeye çalışalım. Başiboş kalınca uzun süre koşmuş olabilir mi? Hayır. At mutlaka ahırına dönerdi ya da tanıdık bir yer arardı. Gezginler almış olabilir mi? Böyle ünlü bir atı asla satamazlar. Kendilerini böyle bir riske atacaklarına inanmıyorum. At ya King's Pyland ya da Mapleton'da

olmalı. King's Pyland'de olmadığına göre mutlaka Mapleton'da olması gerekiyor.”

Bir süre daha yürüdük ve bir yokuşun başına geldik. Holmes durdu ve “Toprak Pazartesi gecesinde beri ıslak. At buralara gelmişse nal izi bırakmıştır,” dedi.

Eğilip yerde nal izi aramaya başladı. Kısa süre sonra aradığını bulmuş olacak ki, cebindeki nalı çıkarıp karşılaştırmaya koyuldu. Hemen yanına koştum. “İşte hayal gücünün değeri, Watson. Dedektif Gregory'de olmayan tek şey bu.”

Mapleton'a yaklaştıkça, elimizdeki nala uyan daha çok iz gördük. Bu defa izlerin yanında bir adamın ayak izleri de vardı. Birden izlerin yönü değişti ve King's Pyland'e yöneldi. Holmes ıslık çaldı. Sonra ben tekrar Mapleton'a yönelen izleri gösterdim.

Holmes, “İyi buldun,” dedi. “Sayende daha uzun bir yürüyüş yapmaktan kurtulduk.”

Mapleton ahırlarının dış kapısına yaklaşıncı, bir seyis koşarak geldi ve ne istediğimizi sordu.

Holmes içten bir tavırla, “Yarın sabah beşte, şefiniz Silas Brown'ı görmeye gelsek, çok mu erken olur?” diye sordu.

“Hayır, efendim. Her sabah ilk kalkan ve ortalıkta dolaşmaya başlayan Bay Brown olur. İşte o da geliyor.”

Sinirli görünen bir beyefendi bize doğru geldi. Kaba bir tavırla, “Burada ne arıyorsunuz?” diye sordu.

Holmes kılını bile kıpırdatmadan, “On dakikanızı alacağız,” diye yanıt verdi.

Adam, “Dedikodu yapacak zamanım yok!” dedi ve arkasını dönerek yürümeye niyetlendi. Ancak Holmes bir adım attı, adamın omuzuna elini koydu ve eğilip kulağına bir şeyler fısıldadı. Anında Brown’ın suratı öfkeyle kıpkırmızı oldu. “Bu bir yalan!” diye bağırdı. “Şeytani bir yalan.”

Holmes, “Tamam, öyleyse,” dedi. “Bunu böyle ortalıkta mı konuşalım, yoksa özel olarak mı?”

Adam, “Öyle gerekiyorsa, gelin o zaman,” dedi. Holmes, seyisin ardından içeri girdi.

3. BÖLÜM

AT BULUNUYOR

Dışarıda yirmi dakika kadar bekledim. Sonunda Holmes ve seyis dışarı çıktı. Silas Brown'ın suratı artık kırmızı değildi, griye dönmüştü. Elleri titriyordu ve soğuk terler döküyordu. Ürkümüş gözlerle Holmes'a baktı ve "Söylediğinizi yapacağım," dedi.

"Hiç hata olmamalı!" Holmes'un sesinde tehditkâr bir hava vardı.

Adam, "Bana güvenebilirsiniz," diye yanıt verdi.

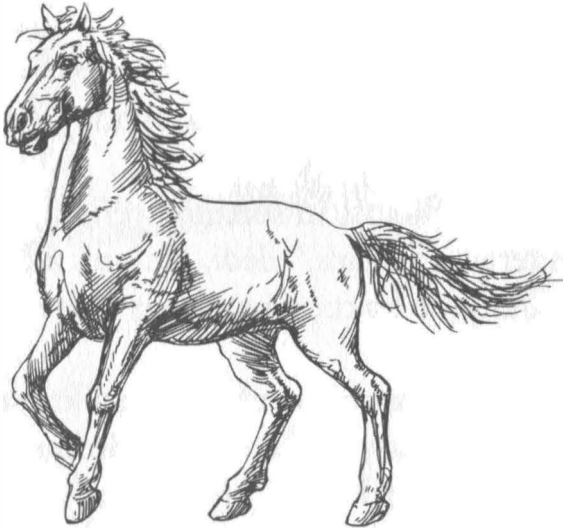
Holmes, "Yarın benden haber alacaksınız," dedi. Ardından arkasını döndü ve hızla uzaklaştı.

Kısa bir süre yürüdükten sonra konuşmaya başladı. "Hem zorba hem de korkak. Her şeyi

inkâr etmeye çalıştı; ancak o gece neler olduğunu tüm açıklığıyla anlatınca, onu gördüğümü sandı. Adamın çizmelerinin atın yanındaki izlere uyduğunu fark etmişsindir, Watson.”

Çok şaşırmıştım. “Adama ne anlattın?” diye sordum.

“Ona, olayın gerçekleştiği gece, yakınlarda dolaşan tuhaf bir at gördüğünü söyledim. Ata yaklaştığında, bunun Gümüş Şimşek olduğunu fark etti. Atı yularından tutup King Pyland’e doğru götürdü. Ancak sonra aklına daha iyi bir fikir geldi. Atı yarış sonuna kadar gizlerse, kendi atının yarışı kazanacağı neredeyse kesindi.”

“Ama bütün ahırlar iyice arandı,” dedim.

“Tecrübeli seyislerin ilginç numaraları vardır.”

“Peki şimdi?”

“Londra’ya dönüyoruz.”

“Londra’ya mı? Ama Straker’in katili ne olacak?”

“Her şeyin bir zamanı var, Watson. Şehirde yapacak işimiz var.” Şaşkınlıkla ona baktım, ama Holmes sustu ve hızla yürümeye devam etti.

Londra’ya gideceğimizi söyleyince, Albay alaycı bir ifadeyle gülümsedi. “Yani geldiğinizden beri bir ilerleme kaydedemedik,” dedi. Arkadaşımın başarılarından ve şöhretinden hiç etkilenmediğini görebiliyordum.

Holmes, “Göreceğiz,” diye yanıt verdi. “Ancak size atınızın Wessex Kupası’nda yarışacağına söz verebilirim.”

Albay, “Elimde sizin sözünüz yerine atımın olmasını tercih ederdim,” dedi. Holmes adama buz gibi bir ifadeyle baktı, ama bir şey söylemedi.

Ayrılmadan önce Dedektif’le birlikte seyis yapmaklarından biriyle konuştuk. Holmes adama tuhaf sorular sordu: “Burada birkaç koyun var. Bunlara kim bakıyor?”

“Ben bakıyorum efendim.”

“Son zamanlarda hayvanlarda bir sorun var mı?”

“Şey, aslında üçü topallamaya başladı.”

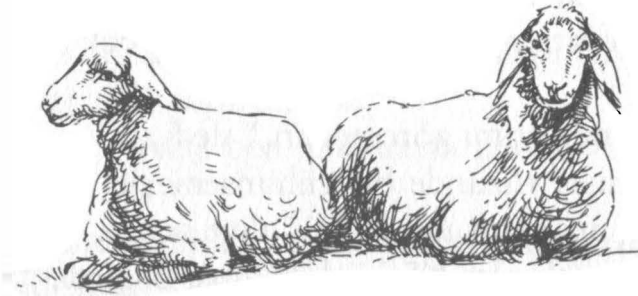
Holmes sırttı ve ellerini ovuşturdu. “Tam isabet, Watson. Bu noktayı unutmayın, Dedektif.”

Konuşmaları dikkatle dinleyen Dedektif Gregory, “Başka bir şey var mı?” diye sordu.

“Evet, o geceki tuhaf köpek olayı!”

“Ama köpek bir şey yapmadı ki!”

Holmes, “İşte bu, çok tuhaf bir olay,” dedi.

4. BÖLÜM

WESSEX KUPASI

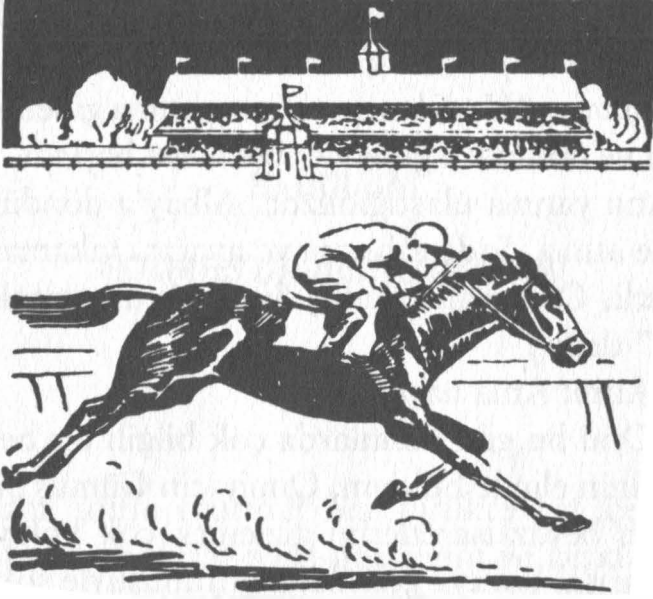
Dört gün sonra Holmes’la birlikte Wessex Kupası’nı seyretmek için Winchester’a doğru yola koyulduk. Yarış pistinde bizi Albay Ross karşıladı. Suratı asıktı ve bize karşı tavrı çok soğuktu.

“Henüz atımı göremedim,” dedi.

Holmes yüzünde bir gülümsemeyle, “Görse-
niz, atınızı tanır mıydınız?” diye sordu.

Ross öfkeyle, “Tabii ki!” diye bağırdı. “Başında beyaz bir leke ve ön ayaklarından birinde de beyaz bir işareti var. Siz benimle alay mı ediyorsunuz?”

Holmes yanıt vermedi. Bahis tablosuna baktı. Sadece “Gümüş Şimşek’in hâlâ favori olduğunu görüyorum,” demekle yetindi.

“YarıŖta altı at var,” dedim. “Altısı da başla-
ma çizgisine götürölüyor.”

Albay, “Ama ben hâlâ atımı göremiyorum,”
dedi.

Holmes kendinden emin bir gülümsemeyle,
“Hadi nasıl koŖacaklarını görelim,” diye yanıt
verdi.

YarıŖın başında bütün atlar hemen hemen
aynı hizada gidiyordu. Sonra Mapleton ahırla-
rından Desborough öne geçti. Ancak bitiş çiz-
gisine iki yüz metre kala büyük doru at atağa

geçti. Diğer atların arasından kolayca sıyrılıp, yarışı altı boy önde tamamladı.

Holmes, “Hadi kazanan atın yanına gidelim,” dedi ve önümüze geçerek yürümeye başladı.

Atın yanına ulaştığımızda, Albay’a döndü ve “İşte atınız. Sadece başını ve ayağını yıkamanız yeterli. O zaman Gümüş Şimşek’i tanıyacaksınız,” dedi.

“Atım! Ama nasıl?..”

“Onu bu gibi konularda çok bilgili bir beyefendinin elinde buldum. Onun için Gümüş Şimşek’in beyaz işaretlerini gizlemek çok kolaydı. At yarışa, buraya getirildiği görünüşüyle sokuldu.”

Albay başını salladı. “Mucize yarattınız, size bir özür borçluyum. Atımı buldunuz. Keşke John Straker’in katilini de bulabilseydiniz.”

Holmes, “Onu da buldum,” dedi. “Suçlu burada.”

Bir an için Albay tekrar öfkelenmiş gibi göründü. Galiba Holmes’un oyun oynadığını düşünüyordu.

Holmes, “Suçlu arkanızda duruyor,” dedi ve elini atın boynuna koydu. “Ancak bu kesinlikle meşru müdafaaydı. Hayvan kendini savunmaya çalışıyordu.”

5. BÖLÜM

HOLMES'UN AÇIKLAMALARI

Daha sonra oturmuş hep birlikte çay içerken Holmes olayların nasıl geliştiğini ve kendisinin vakayı nasıl çözdüğünü anlattı.

“Seyis yamağına götürülen yemek körili koyun eti idi - ilacın tadını ve kokusunu saklayacak tek yemek. Sonuçta Simpson o akşam Ned’e o yemeğın götürüleceğini nasıl bilebilirdi ki? Bu mümkün değildi. Böylece şüphelerim Straker ve karısına yöneldi. Yemeğın ne olacağına karar verebilecek kişiler sadece onlardı.”

Çayından bir yudum alıp devam etti: “Bir de köpek meselesi vardı. Gece vakti bir yabancı geldiğinde köpek havlamamıştı! Tavan arasında uyuyan seyis yamakları köpeğın havlamalarını duyarlardı, oysa hiçbir ses duymamışlardı.

Köpeğin sessiz kalması için gelen kişiyi tanıyor olması gerekirdi.”

“Ama Straker neden kendi atını çalmak istesin ki?” Hâlâ çok şaşkındım.

“Onu yaralamayı planlıyordu, böylece at koşamayacaktı. İkinci favori ata büyük para yatırmıştı. Ancak bunun dikkat çekmeyecek bir şekilde yapılması gerekiyordu. Hassas operasyonlar için kullanılan bıçağı hatırlıyor musunuz? Straker atın bir bacağındaki tendonlara minik bir çentik atmayı planlıyordu. Küçük bir çentik görünmeyebilir, ama atın topallamasına yol açar.”

Albay, “Alçak!” diye bağırdı.

“Straker bu işi ıssız bir yerde yapmalıydı, bu nedenle atı bozkıra götürdü. Yapacağı işi görebilmesi için muma ihtiyacı vardı...”

“... ve sen de kibriti buldun,” dedim. “Peki bu adamı böyle korkunç bir suç işlemeye iten sebep neydi?”

“Bir kadın, dostum. Faturayı hatırlıyor musun? Erkekler başkalarının faturalarını taşımazlar. Straker aynı zamanda Darbyshire olarak tanınıyordu.”

“Ve adam başka bir kadın için pahalı elbiseler mi alıyordu?”

“Bunu keşfetmek çok kolay oldu. Bayan Straker’in kesinlikle faturada yazana benzer bir elbisesi olmadığını nasıl öğrendiğimi hatırlarsın belki. Mağazanın adı ve adresi faturada yazıyordu. Biz de Londra’ya döndük. Mağazadaki Straker’i fotoğrafından hemen tanıdılar.”

“Peki ama kravat?”

“Simpson ahırdan aceleyle ayrılırken düşürmüştü. Straker kravatı buldu ve belki de atın bacağına bağlamakta kullanabileceğini düşündü. Atı kuytu bir yere götürdü ve planını uygulamaya koyuldu, ancak atın tepkisini hesaba katmamıştı. At korkuyla çifte atınca, toynaklarından biri Straker’in başına çarptı. Adam yere düştü ve kendi bıçağı da kalçasını kesti.”

“Koyunların bu olayla ilgisi ne?” Holmes’un seysis yamağını sorguya çekişini hatırlamıştım.

“O bir tahmindir, Watson. Straker gibi bir adamın böyle bir operasyona girişmeden önce alıştırma yapacağını düşündüm - böyle bir şey için kobay olarak en uygun adaylar koyunlardı.”

Albay çok üzülmüş görünüyordu. “Bütün bunlar sadece Silas Brown’ın atından para kazanabilmek içindi...”

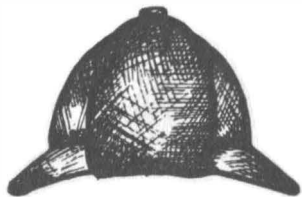
Holmes, “Çaresiz bir adamın son ırpınışılarıydı,” dedi.

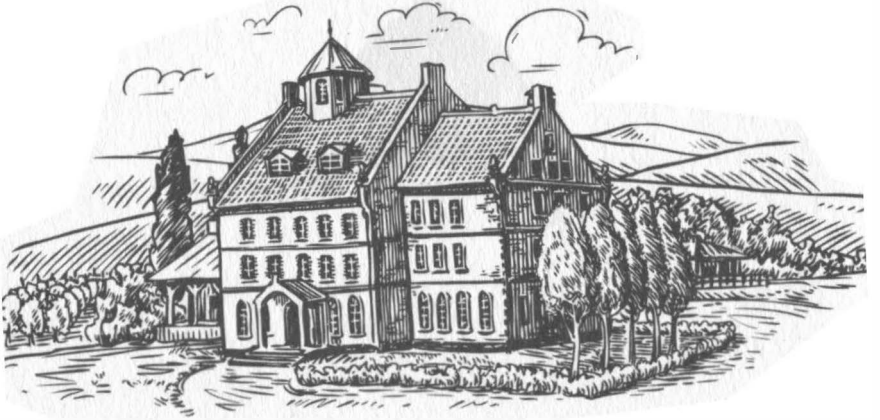
Albay, “Peki ama atım neredeydi?” diye sordu.

Holmes, “Hımmm...” dedi. “Kaçmıştı... ve atları çok seven biri ona baktı, diyebiliriz. Belki de bu konuda fazla konuşmamak daha iyidir. Hadi gidelim de günün son yarısını seyredelim.”

BOSCOMBE VADİSİ'NİN ESRARI

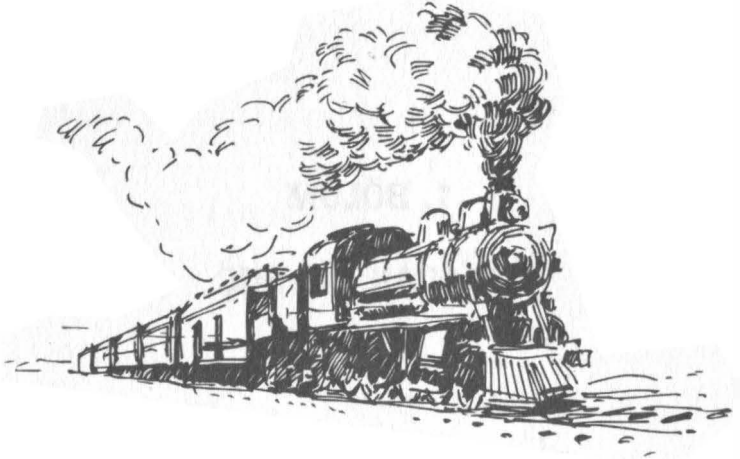

1. BÖLÜM

SIRADAN BİR SUÇ

Bir sabah erken saatlerde bir telgraf alana kadar bu dava hakkında bir şey bilmiyordum. Telgraf, Holmes'tan geliyordu. Arkadaşım acilen hazırlanıp, onunla birlikte Batı İngiltere'ye gitmemi rica ediyordu. Genellikle çok az eşyaya ihtiyaç duyarım, bu nedenle valizimi hazırlamam birkaç dakikamı aldı. Eşimle vedalaştım ve bir saatten kısa bir süre içinde Paddington İstasyonu'na ulaştım.

Holmes platformda volta atıyordu. Arkadaşımın kalabalık içinde kolayca ayırt edilebilecek bir görünümü vardır - uzun ve sıskadır, ayrıca dışarı çıkarken her zaman uzun gri paltosunu giyer ve avcı şapkasını takar.

Holmes, “Gelebilmen gerçekten çok iyi oldu, Watson,” dedi. “Yanımda güvенеbileceğim birine ihtiyacım var.”

Trene bindik ve yerlerimize oturduk. Holmes’un yanında büyükçe bir gazete yığını vardı. Bir yandan gazeteleri okurken, bir yandan da not alıyordu. Bir süre sonra okumayı bırakıp düşünmeye başladı. Sonunda gazeteleri rulo yaptı ve bagaj rafına attı.

“Bu dava hakkında bir şeyler duydun mu?” diye sordu.

“Tek kelime bile duymadım. Günlerdir çok meşguldüm ve gazete okuyamadım.”

Holmes, “Hımmm,” dedi. “Bu, çok basit görünen, ama aslında çok zor olan davalardan biri.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Çok sıradan bir suç gibi görünüyor, ama sonuca ulaşmak çok zor. Sıra dışı koşullar, olayı çok basit gösteriyor.”

“Ne tür bir suçla karşı karşıyayız?”

“Cinayet, Watson. Ölen adamın oğluna karşı çok sağlam deliller bulundu ve dava açıldı. Olay Hereford yakınlarındaki Boscombe Vadisi’nde gerçekleşti. Bölgedeki arazilerin büyük bölümünün sahibi Bay John Turner adında zengin bir adam. Birkaç yıl önce Avustralya’dan dönmüş ve buraya yerleşmiş.”

“Orada bir servet yapmış herhalde?”

“Birkaç çiftlik alacak kadar. Ölen adam Bay Charles McCarthy de Avustralya’dan gelmiş. Turner’ın çiftliklerinden birinde oturuyormuş. McCarthy’nin James adında on sekiz yaşında bir oğlu var.”

“Bu toprak sahiplerinin eşleri yok mu?”

“İkisinin eşi de hayatta değil. Turner’ın James ile aynı yaşta bir kızı var.”

“Peki cinayet nasıl meydana gelmiş?”

“Görünüşe göre geçen Pazartesi, McCarthy öğleden sonra saat üçe doğru Hatherley Çiftliği’ndeki evinden ayrılmış. Boscombe Göleti’ne doğru yürümüş - Boscombe Vadisi’nin bitimin-

de küçük bir gölcük. Uşağına saat üçte bir randevusu olduğunu söylemiş. Bu, uşağın onu son görüşü olmuş.

McCarthy gölete doğru yürürken iki kişi tarafından görülmüş. İki tanık da adamın yalnız olduğunu söylüyor. Av alanı bekçisi, birkaç dakika sonra James McCarthy'nin de aynı yöne yürüdüğünü iddia ediyor. Elinde bir tüfek varmış. Delikanlının babasını izlediğini düşünmüş.”

“Baba vurulmuş mu?” diye sordum.

Holmes, “Ah, hayır!” diye yanıt verdi. “Lütfen biraz sabret. Bir görgü tanığı daha var. Patience Moran, Boscombe Malikânesi'nin kâhyasının kızı ormanda çiçek topluyormuş. Kız, James ile babasının şiddetli bir kavga ettiklerini gördüğünü söylüyor. Charles McCarthy'nin çok sert bir dil kullandığını duymuş ve oğlunun da babasına vuracakmış gibi elini kaldırdığını görmüş.”

Kısa bir süre duraklayan Holmes derin bir nefes aldı ve devam etti: “Kız koşarak kaçmış ve gördüklerini annesine anlatmış. Kızın annesi ne yapacağını düşünürken, James McCarthy koşarak gelmiş ve babasının cesedini bulduğunu söylemiş. Hep birlikte delikanlıyı izlemişler ve göletin kıyısındaki cesedi bulmuşlar. Adam,

kafasına küt ve ağır bir cisimle vurularak öldürülmüş.”

“Bu cisim bir tüfeğin dipçığı olabilir mi?” diye sordum.

“Kesinlikle. Neyse, Watson, James McCarthy tutuklandı ve babasını öldürmekle suçlandı. Genç adam kesinlikle mahkemede suçlu bulunacak gibi görünüyor.”

“Peki delikanlı bir şey söylemiş mi?”

“Aslında söylemiş ve söyledikleri de bu davayı çok ilginç hale getiriyor. James McCarthy’ye göre üç gündür Bristol’deymiş. Eve döndüğünde, babasının dışarıda olduğunu öğrenmiş. O da göletin diğer yanında tavşan avlamaya karar vermiş. Elinde tüfekle dolaşırken, ‘Cooee!’ diye bir çığlık duyup koşmuş - bunun, babasıyla arasındaki her zamanki işaretleri olduğunu söylüyor.

Neyse, babası onu görünce çok şaşırmış. Sonra bir nedenden dolayı tartışmaya başlamışlar ve James arkasını dönüp oradan ayrılmış. Ancak çok uzaklaşmadan korkunç bir çığlık duymuş.

Onun hikâyesine göre, geri dönmüş ve ölmekte olan babasını bulmuş. Babasını kucağına almış ama kurtarmak için hiçbir şey yapama-

miş. Ardından onu olduğu yerde bırakıp koşarak yardım istemeye gitmiş.”

“Dikkat çeken başka bir şey yok mu?” diye sordum.

Holmes, “Aslında önemli olabilecek iki şey var,” diye yanıt verdi. “James babasının ölmeden önce konuştuğunu duymuş. Adamın ‘arat’ dediğini söylüyor.”

“Arat mı, neyi aratacakmış ki?”

“Kesinlikle, Sevgili Watson. Diğer mesele ise tartışmanın konusu.”

“Neymiş?”

“James McCarthy, ne hakkında tartıştıklarını sorgu yargıcına söylemeyi reddetti.”

“Ret mi etti?”

“Gerçekten de öyle.” Holmes bana baktı, kaşlarını kaldırdı ve gülümsedi. “Neden ilgimi çektiğini anlıyorsun, değil mi Watson? Her ne kadar çözülmüş gibi gözükse de bu, herkesin inandığı gibi basit bir dava değil.”

2. BÖLÜM

BEKLENMEDİK BAĞLANTILAR

Hereford'daki hanın kapısından girdiğimizde saat dört buçuktu. Biz salonda çayımızı içerken kapı hızla açıldı ve hayatımda gördüğüm en hoş genç kız içeri daldı.

Kız, “Ah, Bay Sherlock Holmes!” diye bağırdı. “Gelmenize çok sevindim. Bunu James’in yapmadığını biliyorum. Birbirimizi çocukluğumuzdan beri tanırız. O, bir sineği bile incitemeyecek kadar yumuşak kalplidir.”

Holmes, “Elimden gelen her şeyi yapacağıma güvenebilirsiniz,” diye yanıt verdi. Gelenin Bay Turner'ın kızı Alice olduğunu ikimiz de anlamıştık.

Kız, “Kesinlikle bunu James yapmadı,” diye tekrar etti. “Ba-

basıyla tartışmasının ne hakkında olduğunu da kesinlikle söylemeyeceğine eminim, çünkü o kavga benim yüzümden çıktı.”

“Nasıl?”

“Bay McCarthy, James’in benimle evlenmesini istedi. Biz her zaman birbirimizi kardeş gibi sevdik. Üstelik James çok genç, bu yaşta geleceğini bağlayacak böyle bir adım atmak istemiyor...”

Holmes, “Açıklamanız için teşekkür ederim,” dedi. “Yarın babanızla görüşmem mümkün mü?”

“Korkarım doktor buna izin vermez.”

“Doktor mu?”

“Duymadınız mı? Zavallı babam yıllardır oldukça hasta. Bu da onu çok güçsüz bir adam haline getirdi. Eskiden çok güçlü bir adammış - Avustralya’dayken. Onun eski güçlü halini bilen tek kişi Bay McCarthy’ydi.”

Holmes, “Gerçekten mi?” diye sordu. “İşte bu çok ilginç. Teşekkür ederim Bayan Turner, çok yardımcı oldunuz.”

Kız minnetle gülümsedi. “Şimdi eve dönmek zorundayım. Babam beni yanında ister.” Geldiği gibi aceleyle odadan çıktı.

Holmes hemen gidip James McCarthy’yi görmeye karar verdi. Bir yandan da cinayetin ay-

rıntılarına kafa yoruyordu. Ben handa kalmayı tercih ettim.

Yerel gazetede soruşturmanın bütün ayrıntıları yer alıyordu. Bunların arasında adli tabibin otopsi raporu da vardı. Kurbanın kafatasının sol tarafının arka bölümü, küt bir cisimle ağır bir hasar almıştı.

Bu konu üzerinde biraz düşündüm. Adama arkadan vurulmuş olmalıydı. Böyle bir darbe yüz yüze tartışmada beklenilecek bir şey değildi. Sonra bir de ölen adamın son sözü meselesi vardı. “Arat...” Bu, ne anlama geliyor olabilirdi?

Holmes geç vakitte döndü. Görüşmeden pek fazla bilgi elde edememişti. Ancak James McCarthy’nin duygularını tahlil edebildiğini düşünüyordu. “Delikanlı, Alice Turner’a deliler gibi aşık,” dedi.

“Öyleyse babasıyla bu evlilik planı yüzünden neden kavga etti?”

“Çünkü, Watson, delikanlı zaten evli.”

“Yok canım! Holmes, o daha çocuk sayılır.”

“Daha gençken kendini Bristol’de bir garson kıza bağlamayı başarmış. Bir yıldan uzun bir süre önce o kızla gizlice evlenmiş. Bu sırada Alice Turner yatılı okuldaymış.”

“Yani ne kadar severse sevsin, delikanlının yapabileceği hiçbir şey yok! Çok zorlayıcı bir durum.”

“Gerçekten de öyle. Tuhaftır ki, böyle korkunç bir olaydan iyi bir sonuç çıkabilir. Garson kız, delikanlıyı başından atmaya karar vermiş galiba. Bir mektup yazıp, aslında Bermuda Tersanesi’nde bir kocası olduğunu açıklamış.”

“Bu durumda evlilik geçersiz, aralarında bir bağ yok.”

“Neyse ki - cinayet suçuyla hapiste bulunan biri için küçük bir teselli.”

“Peki ya delikanlı masumsa, bunu kim yaptı?”

“Dikkatini şu iki konuya çekmeme izin ver, Watson. Birincisi, öldürülen adamın biriyle randevusu vardı. Bu kişi oğlu olamaz. Oğlu uzaktaydı ve McCarthy onun ne zaman döneceğini bilmiyordu.”

“Doğrudur. Peki ikinci konu?”

“Öldürülen adam, oğlunun yakınlarda olduğunu öğrenmeden önce ‘Cooee!’ diye bağırmıştı. Davanın çözümü bu iki konuya bağlı.”

Arkasına yaslanan Holmes gözlerini kapattı ve dava hakkında başka bir şey söylemedi.

3. BÖLÜM

OLAY YERİ

Ertesi sabah Hatherley Çiftliği ve Boscombe Göleti'ne doğru yola çıktık. Bindiğimiz atlı arabaya engebeli kır yollarında sarsıla sarsıla ilerlerken, Holmes bana döndü.

“İlginç bir bilgi daha var, Watson. Bay McCarthy, Hatherley Çiftliği'nde kira ödemedен yaşıyormuş.”

“Bay Turner ne kadar cömert bir adammış,” diye yanıt verdim. “Ancak bu, özel bir durum olabilir. Ne de olsa Avustralya'da yaşadıkları yıllardan beri arkadaşlar.”

“Yine de tuhaf görünmüyor mu? Pek bir parası ya da malı olmayan McCarthy, oğlunu Turner'ın kızıyla evlendirmekten bahsediyor. Üstelik bu konuda kendine güveni tam. Ayrıca, Turner'ın bu evliliğe karşı olduğunu keşfettim.”

Durum gerçekten tuhaf görünüyordu, ancak elimizdeki bilgilerden bir sonuç çıkaramadım.

Kısa süre sonra çiftliğe ulaştık - çok rahat görünen iki katlı bir binaydı. Holmes'un talebi üzerine hizmetçi bize McCarthy'nin olay sırasında giydiği çizmeleri gösterdi. Kadın, James'in çizmelerini de buldu.

Holmes iki çizmeyi de dikkatle ölçtü, ardından gölete doğru yürüdük. Çok sulak bir araziydi ve çamur zemin, bataklık gibiydi. Patika ve etrafındaki kısa otlarla kaplı alanlar ayak izleriyle doluydu.

Holmes, "Gördün mü, ne kadar kolay," diye açıkladı. "Eğer onlar gelmeden önce buraya gelip saklansaydım, gelip gidenlerin izlerinin arasında benim ayak izlerim kaybolup giderdi. Önemli izlerin çoğu kaybolmuş."

Dikkatle zemini incelemeye başladı ve sonunda bağırdı: “Hah! Burada aynı ayağın bıraktığı üç iz var.”

Büyütecini çıkardı ve daha iyi görebilmek için iyice eğildi, bir yandan da kendi kendine konuşuyordu. “Bunlar genç McCarthy’nin ayak izleri. Gelip dönüşü ve sonra koşarken bıraktığı izler. Tabanlar çok iz bırakmamış ama topukların izleri çok belirgin. Bu izler çocuğun hikâyesini doğruluyor. Bunlar da babanın ayak izleri. Beklerken bir o yana bir bu yana yürümüş. Hımm... Şimdi elimizde ne var? Biri parmak uçlarına ba-

sarak yürümüş. Kare! Çok sıra dışı bir ayakka-bı. Peki bunlar nereden geliyor?”

Holmes bir ileri bir geri yürümeye başladı. Bazen izleri kaybediyor, sonra tekrar buluyordu. Ağaçların başladığı çizgide durdu ve büyük bir kayın ağacının dibinde tekrar yere çöküp incelemeye başladı. Burada uzun bir süre kaldı, yaprakların ve kuru dalların altına baktı. Yosunların arasında sivri kenarları olan bir taş duruyordu.

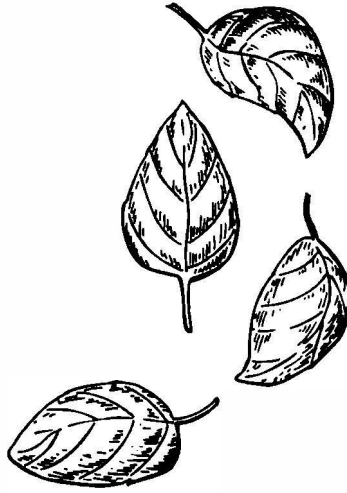
Holmes taşı aldı ve dikkatle inceledi. Sonra taşı da yanına aldı ve ayağa kalkıp patikayı izleyerek ağaçların arasında yürümeye başladı. Patika ana yola bağlanınca durdu. Elindeki taşı bana göstererek, “Bu, ilgini çekebilir,” dedi. “Eğer bir hata yapmıyorsam, cinayet bununla işlendi.”

Sesinden hata yaptığını düşünmediği anlaşılıyordu, ama bunu nereden bildiğini merak etmiştim. “Bunu nereden anladın - üzerinde hiç iz yok?” diye sordum. Taşın altında büyümüş otlar vardı, bu da sadece birkaç gündür orada olduğunu gösteriyor. Şekli yaraların şekline uyuyor ve ortalarda başka bir cinayet aletinden iz yok.”

“Peki ya katil?”

“Katil, sol elini kullanan uzun boylu bir adam. Sağ bacağı aksıyor ve kalın tabanlı bir avcı botu giyiyor. Hint tütününü içiyor ve kör bir çakı taşıyor. Başka bulgular da var, ama suçluyu aramak için bunlar yeterli olacak.”

Holmes bundan başka açıklama yapmadı ve Hereford'daki hana dönene kadar bir daha konuşmadık.

4. BÖLÜM

ARAT!

Öğle yemeğinden sonra Holmes iki elinin parmak uçlarını birbirine vurarak ve boşluğa bakarak bir süre oturdu. Ardından bana döndü.

“Ne yapabileceğimi tam olarak bilemiyorum, Watson. Tavsiyene ihtiyacım var. Açıklamama izin ver.”

“Tabii!”

“James’in doğru söylediğini kabul edelim.”

“Hangi bakımdan?”

“Özellikle iki şey hakkında. Birini daha önce anlatmıştım - babası daha onu görmeden önce ‘Cooee!’ diye bağırmış. Diğeri ise McCarthy’nin ölürken söylediği şey - ARAT!”

“Öyleyse bu cooee, ne anlama geliyor?”

“Bu, ölen adamın oğluyla ilgili olmayabilir. Sonuçta McCarthy, oğlunun Bristol’de olduğu-

nu düşünüyordu. Aslında ‘Cooee!’ diye, buluşacağı kişiye sesleniyordu. Öğrendiğime göre ‘cooe’ Avustralya’da kullanılan bir selamlama ifadesiymiş. Yani adam Avustralya’dan gelmiş biriyle buluşacaktı.”

Başımla onayladım. “Peki ya arat?”

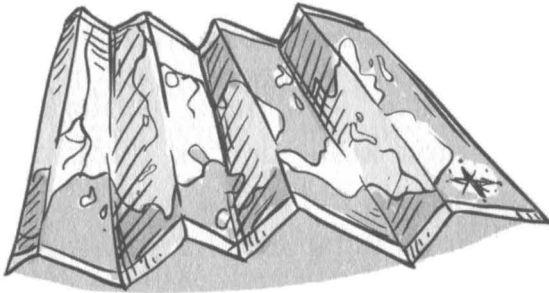
Holmes cebinden katlanmış bir kâğıt parçası çıkardı. “Bu, Avustralya’daki Victoria kolonisinin haritası. Daha bu sabah elime ulaştı.” Eliyle haritanın bir bölümünü kapatarak bana uzattı. “Ne görüyorsun?”

“ARAT,” diye okudum.

Elini kaldırdı ve “Peki şimdi?”

Hayretle kelimenin tamamına baktım. “BAL-LARAT!”

“Gerçekten öyle! McCarthy’nin söylediği kelime kesinlikle buydu. Oğlu sadece son heceleri duyabildi. Adam katilinin adını söylemeye çalışıyordu.”

“Bu inanılmaz!”

“Aslında çok açık. Şimdi, gördüğün gibi şüpheli listesini oldukça daralttım. Avustralya kırsalından gelen uzun boylu bir adam. Etrafta yolunu bulabilecek kadar buraları tanıyor.”

“Adamın uzun boylu olduğunu, uzun adımlarından ve giydiği botlardan çıkardın. Peki aksadığını nereden anladın?”

“Sağ ayağının bıraktığı izler, sol ayağının bıraktıklarına göre daha az belirgindi. Sağ bacağına daha az ağırlık veriyor. Neden? Çünkü bu ayağı aksak.”

“Adamın solak olduğunu nereden anladın?”

“Sen de otopsi raporunu gördün. Adamın kafasına arkadan, sol taraftan vurulmuş. Kesinlikle solak biri olmalı. James ve babası tartışırken bir ağacın arkasında bekledi. Hatta orada tütün içti - kül buldum. Bildiğin gibi ben bir kül uzmanıyım. Yosunların arasında puro artığı buldum.”

“Ya çakı?”

“Puronun ucu kesilmişti, ısırılarak koparılmamıştı; ama kesik de çok düzgün değildi. Adam kör bir çakı kullanmış olmalı.”

“Bütün bu ipuçlarını birleştirdiğimizde, katil sence kim olabilir?”

Bir ses, “Bay Turner!” diye bağırdı. Konuşan, hanın kapısını açan garsondu. Ziyaretçi salona girdi. Gelen adam çok tuhaf ve etkileyici bir görünüm sergiliyordu. Adamın kaba bir suratı, uzun kolları ve bacakları vardı. Rengi beyaz, dudakları soluk maviydi. Bir doktor olarak adamın çok hasta olduğunu görebiliyordum. Adam aksayarak ağır ağır ilerledi ve karşımıza dikildi.

Holmes, “Lütfen bir sandalye çekin,” dedi. “Mesajımı almış olmalısınız?”

“Kâhyam getirdi. Bir skandalın patlamasını önlemek için benimle konuşmak istediğinizi söylemişsiniz.”

“Eğer malikânenize gelirim, insanlar bu konuda konuşacaklardır diye düşündüm.”

Adam bezgin bir ifadeyle, “Peki beni neden görmek istediniz?” diye sordu.

Holmes, “McCarthy hakkında her şeyi biliyorum,” diye yanıt verdi.

Yaşlı adam iki eliyle yüzünü kapattı. “Bu günün geleceğini biliyordum,” diye fısıldadı. “Konuşmak zorundayım. Genç bir adamın zarar görmesine izin veremem.”

Holmes ciddiyetle, “Bunu duyduğuma sevindim,” dedi.

“Aslında çoktan konuşmalıydım, ama sevgili kızımın kalbinin kırılmasını geciktirmeye çalıştım. Tutuklandığımı görünce yıkılacaktır.”

Holmes, “O noktaya gelmeyebilir,” dedi.

“Ne?”

“Ben bir polis memuru değilim. Beni buraya kızınız davet etti ve onun iyiliği için çalışıyorum. Bununla birlikte, James McCarthy de kesinlikle kurtarılmalı.”

Turner, “Ben ölmekte olan bir adamım,” dedi. “Doktor, en fazla bir aylık ömrüm kaldığını söyledi. Sonuçta hapisanede ölmektense, kendi evimde ölmeyi tercih ederim.”

“Sadece gerçekleri anlatın. Siz konuşurken ben de not alacağım. Siz bu itirafı imzalarken, Watson da tanık olacak. Eğer James McCarthy aleyhindeki dava mahkemeye giderse, itirafınızı delil olarak kullanacağım. Gerçekten gerekli olmadıkça bu belgeyi kullanmayacağıma emin olabilirsiniz.”

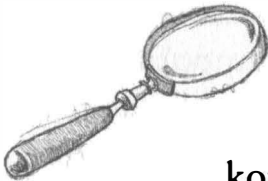
Yaşlı adam, “Tamam,” dedi. “Davaya kadar hayatta kalabileceğimi sanmıyorum. Ancak Alice’i çoktan korumak istiyorum. Kızımın geleceği için en iyi yolu izleyeceğinize güveniyorum. Size her şeyi anlatacağım.”

5. BÖLÜM

GERÇEKLER ORTAYA ÇIKIYOR

“Bu adam, McCarthy bir iblisti. Yirmi yıldır sırtımda. Hayatımı mahvetti.

Gençken Avustralya’ya altın aramaya gittim. Güçlü ve hırslı bir adamdım, ama çalışmalarım sonuç vermedi. Ne kadar uğraştıysam da, farklı bölgelerde şansımı denediysem de altın bulamadım. Bunun üzerine serserilik etmeye başladım ve kötü arkadaşlar edindim. Sonunda soyguncu oldum. Altı kişiydik. Yabani ve kanunsuz bir yaşam sürüyorduk. Kendime Ballaratlı Kara Jack diyordum.

Bir gün Ballarat’tan gelip Melbourne’e giden büyük bir konvoyu saldırdık. Yağmaya başlayamadan, çıkan çatışmada çetemizin

üç üyesi öldürüldü. Silahımı sürücünün kafasına dayadım - işte o adam McCarthy'ydi. Keşke o zaman tetiği çekseydim...

Altınları alıp kaçtık ve çok zengin adamlar olduk. Bundan sonra orada kalmadım, hemen İngiltere'ye döndüm. Artık yerleşmek ve normal bir yaşam sürmek istiyordum. Büyük araziler satın aldım ve kötü olduğum günlerin kefareтини ödemek için hayır işleri yaptım. Evlendim, ama mutluluğum uzun sürmedi. Eşim, bana kızım Alice'i bırakarak genç yaşta öldü.

İyi bir insan olmak ve geçmişi unutabilmek için elimden geleni yaptım. McCarthy ile karşılaşana kadar her şey iyi gidiyordu.

İş için Londra'daydım. Regent Caddesi'nde karşıma çıkıverdi. Sırtında yamalı bir palto, ayağında eski püskü botlar vardı.

'İşte sonunda seni buldum, Jack,' dedi. 'Artık ben ve oğlum, sana bir aile kadar yakın olacağız. Bize bakabilir, zenginliğini bizimle paylaşabilir ya da geçmişin suçlarıyla yüzleşebilirsin. Burası yasalara saygılı bir ülke ve polis de her zaman işini yapar...'

Neyse, onlardan kurtulma şansım yoktu. Geldiler ve çiftliklerimden en iyisine yerleştiler. O zamandan beri de bedava lüks yaşam sürü-

yorlar. O korkunç adam yirmi yıldır bir anımı bile huzurlu geçirmeme izin vermedi. Ensemde sürekli adamın açgözlü ve ahlaksız suratını görüyordum. Alice büyüdükçe durum daha da kötüleşti. Kurnaz adam, polisten çok, kızımın geçmişimi öğrenmesinden korktuğumu anlamıştı. İsteddiği ne varsa itirazsız verdim. Arazi, para, evler - sonunda veremeyeceğim bir şey isteyene kadar. Alice'i istedi.

Oğlu büyümüştü ve onu kızım ile evlendirmeye karar vermişti. Bu, onun son vurgunu olacaktı. Hasta olduğumu biliyordu. Ben ölünce her şeyime el koyacaktı.

Ancak kararlıydım. Bunu yapamazdım. Delikanlıyı severdim, ama onda da McCarthy kanı vardı. Ya ben öldükten sonra kızımdan kurtulmaya karar verirse ya da ona kötü davranmaya başlarsa ne olacaktı? McCarthy beni tehdit etti ama bu defa ben direndim, bu evliliğin gerçekleşmeyeceğini kesin bir dille söyledim. Bunun üzerine adam zıvanadan çıktı. Sonunda, bu konuyu konuşmak için göletin orada, iki evin ortasında buluşmaya karar verdik.

Buluşma noktasına gittiğimde, oğluya konuştuğumu duydum. Bir köşeye saklandım ve adam yalnız kalana kadar bekledim. Ancak konuş-

malarını dinledikçe içimdeki karanlık ve şiddet yükseldi ve bütün benliğimi ele geçirdi. Kızımın ne hissedeceğini hiç hesaba katmadan, oğlunu onunla evlenmeye zorluyordu. Bu, beni çıldırttı. Hayattaki en değerli varlığımı bu iblisin insafına bırakamazdım. Kendimi kaybetmişim. Sanki zehirli bir sürüngene vuruyordum.

İşte beyler, tüm gerçek bu!”

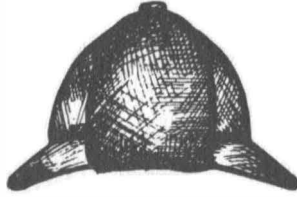
Turner itirafını imzalarken, Holmes, “Sizi yargılamak benim işim değil,” dedi. “Bunların hesabını bizimkinden çok daha yüksek bir mahkemede vereceğinizi biliyorsunuz.”

Yaşlı adam, “Öyleyse, elveda,” dedi. “Dilerim zamanınız geldiğinde, sizin gidişiniz benimkinden çok daha kolay olur. Delikanlının kurtulacağını bilmek, ihtiyacım olan huzura kavuşmamı sağladı.” Ayağa kalktı, sendeleyerek yürüdü ve salondan çıktı.

Uzun bir sessizlikten sonra Holmes, “Umarım işimiz yolunda gider,” dedi. “Kaderin oyunları çok tuhaf.”

Holmes’un savunma makamına verdiği deliller sayesinde, James McCarthy mahkemede beraat etti. Yaşlı Turner yedi ay daha yaşadı. Kızıyla birlikte huzur içinde bir yedi ay geçirdi.

Artık Alice ve James'in birlikte bir yaşam kurmak için bir engelleri yok - tabii geçmişlerinden gelen karanlık bulutları görmezden gelebilirlerse.

MAVİ YAKUT

1. BÖLÜM

BİR KAZ VE MELON ŞAPKA

Yılbaşından hemen sonra yakın dostum Sherlock Holmes'tan bir davet aldım. Baker Sokağı'ndaki evine gittiğimde, beni muzip bir gülümsemeye karşıladı. Şöminenin karşısına geçip çaylarımızı yudumlamaya başladık. Dışarıda hava buz gibiydi, bu nedenle şömine ateşinin karşısında oturup sıcak çay içmek çok iyi gelmişti.

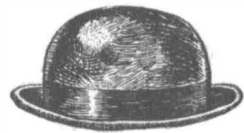
Hal hatır sohbeti bittikten sonra Holmes bana eski bir melon şapka gösterdi.

“Bu, çok ilginç bir ödül, Watson,” dedi.

Gülümseyerek, “Senin için çok ilginç olduğuna eminim,” diye yanıt verdim.

“Görevli Peterson buldu.”

Peterson'u tanıyordum. Holmes'un da yaşadığı apartman

bloğunda kapı görevlisiydi ve lacivert bir üniforma giyyordu.

Holmes devam etti: “Peterson geçen hafta geç vakitte eve dönerken, karşısına kaz taşıyan uzun boylu bir adam çıkmış - şüphesiz kaz yılbaşı yemeği içindi. Goodge Caddesi’nin köşesinde uzun adam, karşıdan gelen iki kişiye toslamış. Adamlar serseriymiş ve kavga çıkarmaya yeltenmişler. Uzun adam kendini savunmak için bastonunu kaldırmış ve kazara arkasındaki pencerenin camını kırmış.

Bu noktada Peterson adama yardıma koşmuş. Onu gören serseriler kaçmışlar. Herhalde koyu renk üniforması yüzünden karanlıkta onu polis sandılar. Uzun adam da kaçmış. Belki de camı kırdığı için başının dertte olduğunu sanmıştır. Neyse, adam panikle kaçarken

kazı ve bu melon şapkayı arkasında bırakmış. Ertesi sabah Peterson bunları

bana getirdi. Küçük bile olsa gizemleri çözmeyi sevdiğimi biliyor.”

“Zavallı adamcağız yılbaşı yemeğinden olmuş.”

“Öyle görünüyor. Şapkanın içinde isim etiketi vardı - ‘Bay Henry Baker’. Ancak Londra’da bu isimde yüzlerce kişi var. Peterson’a kazı kendine almasını, ama şapkayı bana bırakmasını söyledim.”

Holmes şapkayı bana uzattı. “Bu şapkadan nasıl çıkarımlar yapabilirsin?”

Hırpalanmış şapkayı dikkatle inceledim. Şapka toz içindeydi, kırmızı ipek şerit kirliydi ve takviyesinde delikler vardı. Astarının bazı bölümlerinde kumaş incelmış ve hatta yırtılmıştı. Siperinde solmaya başlayan yerleri birisi siyah mürekkeple kapatmaya çalışmıştı.

“Hiçbir çıkarım yapamadım,” dedim.

Holmes şapkayı aldı ve incelemeye başladı. Onun delil incelerken çevreden kopmasına aşina olduğum için sessizce bekledim. Bir süre sonra başını kaldırıp bana baktı. “Şapkanın sahibi eskiden varlıklı biriymiş, ancak artık değil. Eskiden ileriye düşünen ve temkinli hareket eden biriymiş, ama artık dikkatsiz. Formda değil, büyük olasılıkla orta yaşlarda ve evinde gaz yok. Saçları gri ve yakın zamanda saç tıraşı olmuş. Limonlu briyantın sürüyor. Eşi de adamla pek ilgilenmiyor,” diye konuştu.

“Çok şaşırtıcı! Holmes, bu kadar şeyi nasıl bilebilirsin?” diye bağırdım.

“Bu şapka en az üç yıllık. Üç yıl önce şapka modası değişti ve daha önce düz olarak yapılan şapka siperleri kavisli yapılmaya başlandı. Yani bu şapka moda değişmeden önce alınmış. Çok kaliteli bir şapka - şu kumaşa, işçiliğe bak. Yani adam üç yıl önce bunu çok pahalıya almış, ama artık eskimiş.”

“Ancak adam hâlâ kullanıyor,” dedim.

“Kesinlikle. Belki de zor bir dönem geçiriyor. Eskiden şimdiye nazaran daha dikkatliymiş. Şu takviyedeki deliklere baksana, oraya buraya atılmaktan delikler oluşmuş. Mürekkeple boyanmış bölümler ise adamcağızın hâlâ çaba gösterdiğinin işareti.”

“Peki diğer ayrıntılar?” diye sordum.

“Eğer yakından bakarsan, yakın zamanda yapılan bir saç tıraşının emaresi olan küçük gri saç uçlarını görebilirsin. Briyantın kokusu ise çok bariz. Şurada ter izleri var. Demek ki adam pek formda değil ve hareket ettikçe çok terliyor.”

“Ya karısı?.. Dedin ki...”

“Ah, evet. Sadece bir tahmin, Watson. Bu şapka haftalardır fırçalanıp temizlenmemiş. Hangi iyi eş, kocasının böyle pis bir şapka ile gezmesi-

ne izin verir? Başında böyle bir şapka olduğunu görsem, eşinin seninle artık pek ilgilenmediğini düşünürdüm.”

Gülümsedim. “Evet, haklı olabilirsin. Peki ya gaz... yani evinde gaz olmadığını nereden biliyorsun?”

“Şapkada çok fazla mum lekesi vardı. Bu arka-
kadaş gaz ışığı yerine mum kullanıyor.”

Holmes'un çıkarımları beni eğlendirmişti. “Çok ilginç, Holmes. Ortada bir suç olmaması çok yazık.”

Tam bu sırada kapı gümbürtüyle açıldı ve Peterson içeri daldı. Nefes nefeseydi. “Bay Holmes! Efendim, kaz!”

Holmes gülererek, “Ne oldu, canlanıp uzak diyarlara kanat mı açtı?” diye sordu.

“Burada, efendim. Bakın karım kazın kursağında ne buldu!” Sağ elini Holmes'a doğru uzattı. Avcunda küçük bir ışık kaynağı gibi parlayan mavi bir taş duruyordu.

Holmes şaşkınlıkla, “Şu işe bak!” dedi. “Bu, Mavi Yakut.”

“Morcar Kontesi'nin mücevheri mi?” diye bağırdım. “Hotel Cosmopolitan'dan çalınan?”

Holmes, “Kesinlikle o!” diye yanıt verdi. “Daha birkaç gün önce, bir tamirci olan John

Homer hakkında dava açıldı.” Gazeteyi aldı ve aradığı haberi hemen buldu.

“Gazete haberlerine göre Homer, Morcar Kontesi’nin giyinme odasında tamirat yapması için çağırılmış. Kapıcı James Ryder, onu işini yapması için odaya götürmüş. Adam çalışırken, Ryder birkaç dakikalığına başka bir iş için çağırılmış. Döndüğünde çekmeceli dolabın zorla açıldığını görmüş. Mücevher kutusunun kapağı açılmış ve içi boşmuş. Kapıcı hemen alarm vermiş ve Homer tutuklanmış.”

“Peki tamirci kendini nasıl savunmuş?” diye sordum.

“Masum olduğunu söyledi. Ancak adamın soygundan sabıkası var ve gelecek ay mahkemeye çıkacak. Tuhaf olan şu ki, mücevher bir türlü bulunamadı...”

“Şu ana kadar!”

“Aynen öyle, Watson! Şimdi şu küçük gizem hakkında biraz düşünelim. Mavi Yakut burada. Bir kazın kursağından çıktı, kaz ise Bay Henry Baker’dan geldi. Yani şapkanın sahibi Bay Baker’ı bulmak zorundayız.”

Başımınla onayladım.

“Bunun en kolay yolu gazeteye bir ilan vermek.” Peterson’a döndü. “Senden bir ricam

olacak...” Holmes çalışma masasına gitti ve kısa bir ilan metni yazdı. “Bu, işe yarayacaktır. ‘Goodge Caddesi’nin köşesinde bir kaz ve siyah melon şapka buldum. Bay Henry Baker, yarın 18.30’da Baker Sokağı 221B adresinden onları alabilir.’ Şimdi yapmamız gereken tek şey beklemek.”

2. BÖLÜM

BAY BAKER

İlan akşam gazetelerinin çoğunda çıktı. Peterson, ailesiyle birlikte yedikleri kaza benzeyen bir kaz aldı. Ertesi gün akşam altıya doğru Holmes'un evine gittim ve kazın sahibini görmek için beklemeye başladık.

Saat 18.35'te dış kapıya hafifçe vuruldu. Kapının önünde, daha iyi günler gördüğü belli olan siyah bir ceket giymiş uzun boylu bir adam duruyordu.

Holmes, "Siz Bay Baker olmalısınız," dedi. Sonra şapkayı işaret ederek, "Sanırım bu sizin," diye ekledi.

"Evet, beyefendi. Bu şüphesiz benim şapkam."

“İyi. Bir de kaz var. Korkarım, biz onu yedik.” Holmes gülümsedi.

Adam, “Onu yediniz demek,” deyip, iç çekti.

Holmes, “Ama merak etmeyin...” Masanın üzerinde duran kazı gösterdi. “Bu da sizinkiyle aynı boyutta ve çok daha taze. Bu, sizin için uygun mu?”

Bay Baker’ın çok mutlu olduğu belliydi. “Ah, tabii ki,” diye yanıt verdi. “Bu benim için fazlasıyla uygun.”

“Sizin kazın tüyleri, bacakları ve kursağı hâlâ duruyor. İsterseniz onları size verebiliriz...”

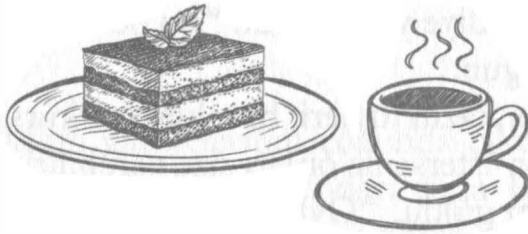
Adam güldü. “Öyle şeyleri kullanabileceğim bir yer yok,” dedi.

Holmes, “Tamam öyleyse,” dedi. “Peki bu eski kazı nereden aldığınızı bize söyleyebilir misiniz? Çok iyi bir kazdı.”

“Tabii ki. Müze’nin yanındaki Alpha Han’dan aldım. Yıl boyunca her hafta bir-iki peni ödüyoruz, yılbaşında da güzel bir kaz alıyoruz. Hanın sahibi kazları uygun fiyatla alıyor ve biz de yılbaşı öncesinde kazımızı eve götürebiliyoruz.”

Karşılıklı birkaç kibar cümleden sonra, Bay Baker tekrar teşekkür etti ve bizi selamlayarak; başında şapkası, koltuğunun altında kazıyla evden ayrıldı.

Holmes, “Bay Henry Baker için bir şeyler yapabildiğimize sevindim,” dedi. “Ancak artık işimize bakalım. Bence Alpha Han’ın sahibini görmeye gitsek iyi olacak. Hadi gidip bir şeyler içelim, Watson.”

3. BÖLÜM

KAZ PEŞİNDE

On beş dakika sonra, Bloomsbury’de küçük bir işletme olan Alpha Han’daydık. Holmes kapıyı itip açarak salona girdi. Bir masaya oturduk ve kırmızı yüzlü, beyaz önlüklü han sahibine çay siparişi verdik.

Adam çayları getirdiğinde, Holmes, “Çayınız da kazlarını kadar iyi mi?” diye sordu.

Han sahibi şaşkınlıkla, “Kazlarım mı?” dedi.

“Evet, daha yarım saat önce Bay Henry Baker ile konuşuyorduk. Kendisi sizin kaz kulübünün üyelerinden biri.”

“Ah, anladım. Ama onlar benim kazlarım değil. Kazları Covent Garden’daki pazardan alıyorum.”

Holmes başıyla onayladı. “Anladım. Peki pazarda kimden alıyorsunuz?”

“Her zaman Breckinridge’e giderim. Siz de kaz kulübümüze katılmak ister miydiniz, efendim?”

Çayından bir yudum alan Holmes, “Teşekkür ederim, ama hayır,” diye yanıt verdi. “Çok güzel bir iş yapıyorsunuz. Çay da çok güzelmiş. İşlerinizin iyi gitmesini dilerim.”

Çayımızı bitirip tekrar yola koyulduk. Covent Garden uzakta olmadığı için yürümeye karar verdik. On dakikalık bir yürüyüşten sonra pazara ulaştık. Pazardaki en büyük tezgâhlardan birinin üzerinde ‘Breckinridge’ yazıyordu. Holmes, tezgâhın sahibi gibi görünen adama doğru yürüdü. Adamın kocaman suratı, siyah gür bıyıkları vardı.

Holmes, “Bakıyorum bütün kazlarınızı satmışsınız,” dedi.

Adam başka bir tezgâhı göstererek, “Oradan bir tane alabilirsiniz,” diye yanıt verdi.

“Bana en iyi kazları sizin sattığınız söylendi.”

“Kim söyledi?”

“Alpha Han’ın sahibi.”

“Bu doğru. Ona iki düzine yolladım.”

Holmes, “Peki kazları nereden alıyorsun?” diye sordu.

Bu şaşırtıcı soru, adamı kızdırmış gibi görünüyordu.

Elini beline koyarak, “Bakın beyefendi,” dedi. “Şunu açıklığa kavuşturalım. Ne istiyorsunuz?”

“Konu yeterince açık. Alpha’ya sattığınız kazları nereden aldığınızı öğrenmem gerekiyor.”

“İyi, ama size söyleyemem.”

Holmes sanki konu pek de önemli değilmiş gibi iç çekti. “Keşke böyle küçük bir mesele için bu kadar sinirlenmeseydiniz.”

“Sinirlenmek mi! Benim kadar rahatsız edilmeniz, siz de sinirlenirdiniz. İnsanlar sürekli kazları nereden ve kimden aldığımı soruyorlar. Usandım artık.”

Holmes gülümsedi. “Tamam. Diğer insanlar hakkında yapabileceğim bir şey yok. Ama ben, bu kazların köyde yetiştirilmiş bir cins olduğuna eminim.”

Adam, Holmes’a yan yan baktı. “O halde çok yanıliyorsunuz. Bu kazların hepsi şehirde yetiştirildi.”

Holmes sahte bir heyecanla, “Bu mümkün değil,” diye bağırdı. “Beni kandıramazsınız.”

“Bu konuyu benden daha iyi bildiğinizi mi sanıyorsunuz? Küçük bir çocukken bile bu hayvanlarla uğraşırdım.”

Holmes, “Saçmalık!” dedi. “Senin kafan karışmış. Hepsi bu.”

Adam, “Öyleyse bahse girelim,” diye meydan okudu.

Holmes, “Tamam, bir İngiliz altını koyuyorum,” dedi. “Peki ama haklı olduğunu nasıl kanıtlayacaksın?”

Adam tavuk gıdıklamasına benzer bir sesle güldü. “Bana defteri getir, Bill!” diye bağırdı.

Küçük bir oğlan çocuğu, siyah kapaklı ince bir defterle geldi. Adam defteri açtı. “Şimdi, Bay Her Şeyi Bilir, hadi şu deftere bir bakalım. Aldığımız ve sattığımız her şeyi buraya yazarız.” Parmağını sayfanın dibine doğru ilerletti. “Belki de burada ne yazdığını okursunuz, beyefendi?” Sayfadaki bir satırı gösterdi.

Holmes, “Bayan Oakshott, 117 Brixton Yolu,” diye okudu.

Adam sırtıarak, “Şimdi de sayfanın en üstündeki tarihe bakalım,” dedi.

“22 Aralık, yirmi dört kaz - yedi şilin altı peni.”

“Peki sonraki satırda ne yazıyor?”

“Alpha’dan Bay Windgate’e satıldı - yirmi şilin.”

Adam kocaman bir zafer gülümsemesiyle, “Şimdi ne diyeceksiniz?” diye sordu.

Holmes başını salladı ve cebinden bir İngiliz lirası çıkararak adama verdi. Sonra da sanki uğradığı hayal kırıklığı yüzünden konuşmak istemiyormuş gibi arkasını döndü. Birlikte birkaç adım yürüdükten sonra bana dönüp göz kırptı. “Bahse girmeyi seven bir adamı gördüğüm anda tanırım,” dedi.

“Öyleyse şimdi Brixton Yolu’na mı gidiyoruz?” diye sordum. Geç oluyordu ve hava çok soğuktu. Ancak biliyordum ki, Holmes iz peşindeyken hiçbir şey onu durduramazdı.

Holmes cevap veremedi, tezgâhtan birilerinin tartıştığını duyduk. Breckinridge kollarını sallayarak, kısa boylu sivri suratlı bir adama bağırıyordu.

“Eğer beni rahatsız etmeye devam edersen, köpeği üstüne salacağım. Bayan Oakshott’u buraya getir, ona yanıt vereyim. Bu, ne işine yarayacak? Kazları senden mi aldım ki, sana cevap vereyim?”

Adam, “Ama o kazlardan biri benimdi,” diye sızlandı.

“O zaman Bayan Oakshott’a sor!”

“O da size sormamı söyledi.”

“İstersen Rus Çarı’na sor, umurumda değil. Şimdi git buradan!”

Konuşmayı dikkatle dinleyen Holmes, “Bu, bizi Brixton Yolu’na gitmekten kurtarabilir,” dedi. “Hadi bu arkadaşla biraz konuşalım.” Sonra aceleyle kısa boylu adamın peşinden yürüdü.

“Beyefendi,” diye seslendi. “Satıcıya kazları sorduğunuzu duydum. Sanırım size ben yardım edebilirim.”

Adam şüpheyle, “Siz bu konuda nasıl bir şeyler bilebilirsiniz?” diye sordu.

“Benim adım Sherlock Holmes ve kimsenin bilemeyeceği şeyleri bilmek, benim işim. Bayan Oakshott’un sattığı bazı kazların izini sürmeye çalışıyorsunuz. O kazlar, Alpha Han’ın sahibi Bay Windgate’e satıldı. Bay Henry Baker, onun kaz kulübünün üyelerinden biri.”

Adam, Holmes’a elini uzattı. “Sizinle karşılaştığıma çok memnun oldum,” dedi.

Holmes, “Gerçekten mi?” dedi. “Öyleyse bunu böyle caddenin ortasında değil de sıcak bir yerde konuşsak daha iyi olacak,” diye yanıt verdi. Sonra da bir atlı taksi durdurdu ve hepimiz bindik.

Holmes adama, “Adınızı öğrenebilir miyim?” diye sordu.

Adam yan gözle Holmes’a bakarak, “John Robinson,” diye yanıt verdi.

Holmes dostane bir tavırla, “Hayır, hayır,” dedi. “Gerçek adınızı sordum. Sahte adla iş yapmak her zaman çok zordur.”

Adamın beyaz suratı bir anda kıpkırmızı oldu. “James Ryder,” diye yanıt verdi.

Holmes gülümseyerek, “Evet, kesinlikle öyle,” dedi. “Hotel Cosmopolitan’ın kapıcısı, değil mi?”

Baker Sokağı’na gidene kadar başka konuşma olmadı. Ryder, bu gelişmeler karşısında ne yapacağını bilemiyormuş gibiydi.

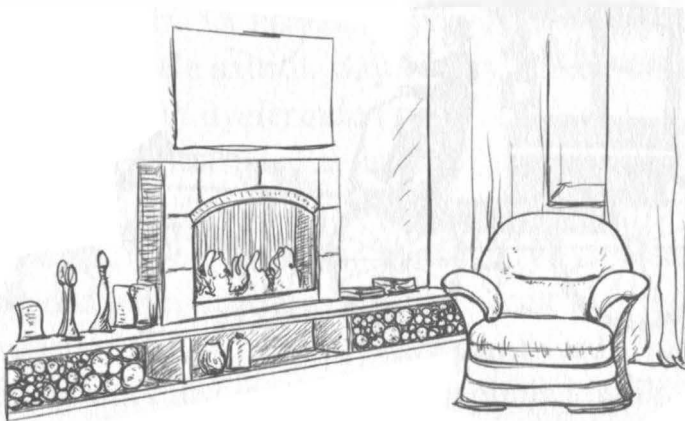

4. BÖLÜM

ÇÖZÜM

Holmes'un çalışma odasında girdiğimizde, şömine yanıyor. Ev sahibi Bayan Hudson her zamanki gibi düşünceli davranmıştı.

Holmes, “Üşümüştü gibi görünüyorsunuz,” dedi. “Lütfen ateşin önüne oturun. Şimdi, şu kazlara ne olduğunu öğrenmek istiyorsunuz, galiba.”

“Evet, efendim.”

“Ya da özel bir kaza? Belki de kuyruğunda siyah bir çizgi olan kaza?”

Ryder’ın gözleri açıldı. “Bu kazın nereye gittiğini söyleyebilir misiniz?” diye sordu.

“Buraya geldi.”

“Buraya mı?”

“Evet! O çok özel bir kuştur. Biliyor musunuz, öldükten sonra bir yumurta yumurtladı. Parlak, mavi bir yumurta.” Ardından Holmes kasasını açtı ve yıldız gibi parlayan Mavi Yakut’u çıkardı.

Ryder şaşkınlıkla ayağa fırladı. Bir an, yere düşeceğini sandım; ama masaya tutunarak dengeyi sağladı ve mavi taşla bakmaya başladı.

Holmes, “Oyun sona erdi, Ryder,” dedi. Sonra bana döndü. “Dostumuza bir fincan çay versek iyi olacak. Böyle bir suç için yapısı uygun değil.”

Ateşin karşısına oturmak ve sütlü çay, adamın yanaklarına tekrar renk gelmesini sağladı. Oturduğu yerden korku dolu gözlerle Holmes’a bakmaya başladı.

Holmes, “Seni demir parmaklıkların arkasına attırmak için yeterince bilgi topladım,” dedi. “Kalanını sen anlatırsan iyi edersin. Bu mücevherin Morcar Kontesi’ne ait olduğunu duymuşsundur.”

“Bunu bana Catherine Cusack söyledi. Hanımefendinin hizmetçisi.”

“Anladım. Pek hoş bir suç değil, Ryder. Homer hapse atılınca mutlu olmuştundur. Sabıkası olduğunu biliyordun, bu nedenle şömineyi tamir etmesi için adamı çağırdın. Büyük olasılıkla şömineyi de sen bozdun ve Homer de tuzığa kolayca düştü. Tuzığı Catherine Cusack ile birlikte kurdunuz!”

Ryder kendini yere attı ve Holmes’a yalvarmaya başladı. “Lütfen merhamet edin,” diye ağlamaya başladı. “Annem babam bunu duyarlarsa yıkılır. Daha önce hiç yanlış bir şey yapmamıştım. Bir daha asla yapmayacağım!”

Holmes sert bir şekilde, “Hemen yerden kalk ve koltuğa otur,” dedi. “Şimdi sızlanıyor ve yalvarıyorsun, ama şu ana kadar, hâlâ hapiste olan Homer hiç aklına gelmiyordu.”

“Giderim. Ülkeyi terk ederim. Benim tanıklığım olmayınca, onun hakkında açılan dava düşer.”

Holmes bir süre sessizce düşündü. Sonra, “Göreceğiz,” dedi. “Şimdi bize bütün hikâyeyi anlat. Bu mücevher kazın kursağına nasıl gitti? Bize gerçeği anlat. Tek şansın bu.”

“Homer tutuklandıktan sonra, mücevheri saklamam gerektiğini biliyordum. Polis bütün oteli arayacaktı. Kilburn’da taşı satabileceğim

birini tanıyordum. Yakutu oraya nasıl götürebileceğimi düşünüyordum. Ben de ablamın Brixton Yolu'ndaki evine gittim. Eve vardığımda, kazlar da bahçedeydi.

Bahçede dikilirken, ablam yılbaşı için bir kaz alabileceğimi söyledi. Aklıma yakutu kazın içinde taşıyabileceğim geldi. Bir kuşun içini aramak kimsenin aklına gelmezdi.

Ablam eve girince, kazlardan birini yakaladım. Kazın kuyruğunda siyah bir çizgi vardı. Hayvanın gagasını açtım ve taşı içine ittim. Hayvan yutkundu ve yakut, boğazından geçip kursağına indi.

Birkaç dakika sonra ablam tekrar dışarı çıktı. 'Yılbaşı kazımı alabilir miyim?' diye sordum. 'Tabii,' diye yanıt verdi. 'İstedğini seç.'

Ben de kuyruğu siyah çizgili kazı yakaladım. Sonra da kazla birlikte Kilburn'e gittim. Ancak hayvanın kursağını açtığımızda içinden mücevher çıkmadı. İşte o anda aklım başımdan gitti. Kazı orada bırakıp, ablamın evine geri döndüm. Bahçe boştu. Bütün kazlar gitmişti. Ablam hepsini Covent Garden'daki bir tüccara sattığını söyledi. 'Aralarında kuyruğu siyah çizgili olan var mıydı?' diye sordum. 'Evet,' dedi. 'Kazlardan iki tanesinin kuyruğu siyah çizgiliydi. O

ikisini birbirinden ayırmak mümkün değildi.' Covent Garden'a koştum, ama o adam bana kazları kime sattığını söylemedi.

Bu akşam şansımı tekrar denedim. Beni duydunuz. Ablam aklımı kaçırdığımı düşünüyor. Ben de öyle hissediyorum." Ryder bu cümleden sonra hıçkırıklara boğuldu ve iki eliyle yüzünü kapadı.

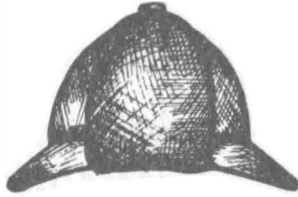
Uzun bir sessizlik oldu. Sonunda Holmes ayağa kalktı ve kapıya doğru yürüdü. Kapıyı açtı ve "Git buradan!" dedi.

"Ah, efendim! Çok teşekkür ederim!"

"Tek kelime daha etme. Sadece git."

Başka söze gerek yoktu. Holmes koltuğuna geri döndü, kendine bir fincan çay doldurdu ve bana dönerek, "Benim işim polisin yerini doldurmak değil. Eğer Ryder hapse giderse, ömrü boyunca suçlu olacak ve hayatı hapislerde geçecek. O kadar korktu ki bundan sonra suç işlemeyecek ve dürüst bir yaşam sürecektir. Homer aleyhine tanıklık yapmayacak ve o dava da düşecek." Uzun kollarını esnetip ellerini şömineye doğru uzattı. "Düşünsene Watson, bir şapka ve kazla başlamıştık! Tesadüfen karşımıza çok tuhaf bir bulmaca çıktı ve bence en büyük ödül, bu bulmacanın çözümü."

KIZIL KAYINLAR MACERASI

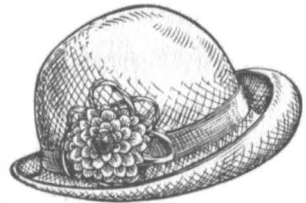
1. BÖLÜM

TEHLİKELİ BİR TEKLİF

İlkbaharın başlarında soğuk bir sabahtı. Holmes ve ben Baker Sokağı'ndaki evin salonunda şöminede yanan gürül gürül ateşin karşısına oturmuş sohbet ediyorduk. Holmes iyi bir ruh halinde değildi. “Suç her yerde, ama mantık çok az,” diye homurdandı. “Üstelik artık kimse mantığı umursamıyor. Kimse zekâya önem vermiyor. Benim işim artık kayıp kedilerin bulunması ya da küçük hanımlara en uygun yatılı okulu bulma ajansı gibi görülüyor.”

Sessiz kaldım. Böyle bir ruh halindeyken en iyisi Holmes’u kendi haline bırakmaktı.

“Şu mesaja bak!” diye devam etti. “İşte bu, kariyerimin en alt noktasına ulaştığımın

işareti. Oku şunu!” Buruşturulmuş mektubu bana doğru attı.

Mektupta şunlar yazıyordu:

Sayın Bay Holmes

Size bu mesajı yazarken çok endişeliyim.

Bir mürebbiyelik işini kabul edip etmeme konusunda size danışmak istiyorum.

Eğer sizin için uygunsa, yarın sabah on buçukta sizi ziyaret edeceğim.

Saygılarımla

Violet Hunter

Tam bu sırada kapının zili çaldı. Birkaç saniye sonra sade giyimli zarif bir genç hanım salona girdi. Kızın hoş ve ışıltılı bir yüzü, profesyonel bir iş tavrı vardı.

“Sizi rahatsız ettiysem çok özür dilerim,” dedi, “ama çok tuhaf bir olay yaşadım. Ailem ya da danışabileceğim başka kimsem yok.”

Holmes, “Lütfen, oturun Bayan Hunter,” dedi. “Size yardım edebilirsem, mutlu olurum.”

Bayan Hunter anlatmaya başladı: “Beş yıldır mürebbiye olarak çalışıyordum. İki ay önce iş-verenim Kanada’ya gitti ve ben de işsiz kaldım. Londra’da Bayan Stoper’in yönettiği Westaways adındaki ajansa kayıt oldum. Geçen hafta bana uygun bir iş olup olmadığını öğrenmek için ajansı aradım. Beni anlarsınız, çok az param var ve en kısa sürede bir iş bulmam gerekiyor.

Neyse, geçen hafta ofisine uğradığımda Bayan Stoper yalnız değildi. Yanında bir adam vardı - tombul yüzünde rahatsız edici bir gülümseme olan şişman ve tıknaz bir adam.

Ben içeri girince adam, ‘Tamam yapacağım. Daha iyisi olamaz,’ dedi. Sonra bana döndü ve olabilecek en yılışık gülümsemeyle ‘Ne kadar maaş istiyorsunuz?’ diye sordu.

‘Ayda dört pound.’

‘Ah, zavalıcık,’ diye haykırdı. ‘Benimle çalışmaya başladığınızda yıllık ücretiniz yüz pound olacak.’

Bu, gerçek olamayacak kadar iyi görünüyordu. Daha fazla bilgi edinmem gerektiğini hissettim ve ‘Nerede yaşadığınızı öğrenebilir miyim, efendim?’ diye sordum.

‘Hampshire. Winchester yakınındaki Kızıl Kayınlar denen yerde.’

‘Görevim ne olacak?’

‘Sadece altı yaşında bir çocuk, hepsi bu. Terlikleriyle hamam böceklerinin peşinden koşarken ona göz kulak olacaksınız. Biraz dikkatli olmak yetecektir.’

Emin olmak için, ‘Bütün işim tek bir çocuğa bakmak mı olacak?’ diye sordum.

‘Göreviniz eşimin zaman zaman verebileceği küçük emirlere itaat etmek olacak. Sıradan şeyler olduğuna sizi temin ederim.’

‘İş yapmaktan asla çekinmem.’

‘Elbette. Şimdi... kıyafet konusuna gelirsek. Biz çok hevesli insanlarız - ama aynı zamanda kibar. Örneğin özel bir kıyafet giymenizi istesek, sorun olur mu?’

Çok şaşırdığım halde, ‘Hayır,’ dedim.

‘Bir de saçlarınızı kesmeniz gerekecek.’

Kulaklarıma inanamıyordum. Saçlarımı çok severim.

‘Ah,’ dedim ve hiç düşünmeden, ‘Korkarım bu imkânsız,’ diye ekledim.

Adam, ‘Ancak bunun yapılması şart,’ dedi. ‘Eşimin böyle istekleri var ve bilirsiniz hanımların isteklerine itaat edilmesi gerekir...’

‘Özür dilerim,’ dedim. ‘Bu, gerçekten imkânsız.’

Gülümsemesi kayboldu. Hayal kırıklığına uğramış gibi görünüyordu. ‘Ah, çok yazık. Diğer yönlerden neredeyse mükemmelsiniz.’

Bayan Stoper sinirlenmiş gibiydi. Ben ofisten ayrılırken, artık onun ajansından iş almamın mümkün olmadığını fark ettim. Eve gittiğimde, ödemem gereken daha çok fatura geldiğini gördüm. Sersemlik ettiğimi düşündüm. Sadece saçlarımı kesmeyi reddettiğim için iyi bir işi kaçırmıştım.

Ancak ertesi gün Jephro Rucastle adındaki o adamdan bir mektup geldi. İş yeniden öneriyor ve maaşı yıllık 120 pounda yükselttiğini söylüyor.”

Genç hanım mektubu Holmes’a uzattı. O da yazılanları ilgiyle okudu.

“Sizce bu işe girmeli miyim, Bay Holmes?”

Holmes iç çekti. “Bence kararınızı çoktan vermişsiniz,” dedi.

“Hayır mı demeliyim? Ancak paraya ihtiyacım var ve maaş çok iyi.”

“Bu, fazla iyi. Bu adam 40 pounda birini bulabilecekken, neden 120 pound versin ki? Kız kardeşimin böyle bir işi kabul etmesini istemedim.”

Kızcağız üzülmüş gibi görünüyordu. “Olanları size anlatırsam, ihtiyaç duyduğumda sizden yardım isteyebilirim, diye düşündüm.”

“Destegime güvenebilirsiniz. Kendinizi tehlike içinde bulduğunuzda...”

Kız, “Tehlike mi?” diye haykırdı. “Nasıl bir tehlike olabileceğini öngörüyorsunuz?”

“Eğer nasıl bir tehlike olduğunu bilseydik, baştan engellerdik. Ne zaman olursa olsun -gece ya da gündüz- yardıma ihtiyaç duyduğunuz anda bana bir telgraf çekin. Hemen oraya geleceğiz.”

Violet ayağa kalktı. “Teşekkür ederim. Kızıl Kayınlar’a gitmeliyim. Bu gece saçlarımı keseceğim ve yarın Winchester’a doğru yola çıkacağım.” Tekrar teşekkür etti ve gitti.

Holmes, “Ondan kısa sürede haber alacağımıza eminim,” dedi ve iç çekti. Ancak neşesi yerine gelmiş gibiydi.

2. BÖLÜM

TELGRAF

Holmes'un tahmini doğru çıktı. İki hafta sonra Violet Hunter'dan bir telgraf geldi:

Lütfen yarın öğlen Winchester'daki
Siyah Kuğu Oteli'nde olun. Lütfen
gelin. Aklımı kaçırmak üzereyim.

Hunter

Ertesi gün sabah erkenden yola koyulduk.

Trenin penceresinden dışarıya bakan Holmes, "Taşra, huzurlu bir yer gibi görünüyor," dedi. "Ancak ıssız evlerde ya da küçücük köylerde ne olabileceğini bir düşün. Buralarda olabilecek korkunç şeyleri rapor edebilecek kimse de yok."

Sözleri tüylerimi diken diken etmişti. Bu nedenle Violet Hunter'ın Siyah Kuğu'ya sağ salim geldiğini görünce rahat bir nefes aldım.

Genç kız ciddiyetle, “Gelebilmenize çok sevindim,” dedi.

Şöminenin yanında sakın bir köşeye oturduk. Holmes, “Her şeyi doğru sırayla yapalım,” dedi. Koltuğun arkasına yaslandı ve “Neler olduğunu anlatın,” diye ekledi.

Violet son görüştüğümüzden bu yana yaşadıklarını anlatmaya başladı.

3. BÖLÜM

VIOLET'İN ÖYKÜSÜ

Bana kötü davranılmıyor, ama Bay ve Bayan Rucastle'ı anlayamıyorum. Onları kafamda bir yere oturtamadığımı söylemem gerek.

Buraya geldiğimde, istasyonda beni Bay Rucastle karşıladı ve arabayla eve götürdü. Bu, çok zarif bir davranıştı, ancak ev hiç iyi görünmüyordu. Bir zamanlar beyaza boyalıymış, ama şu anda çok kirli ve duvarların çoğunda küf öbekleri var. İçerisi çok nemli ve küf kokuyor. Evin önünde kayın ağaçları var, bu nedenle bu mülke Kızıl Kayınlar deniyor.

Bayan Rucastle, kocasından çok daha genç, sessiz ve solgun yüzlü bir kadın. Adamın ilk eşi vefat edince, bu genç kadınla evlenmiş. İlk eşinden yetişkin bir kızı varmış - bana bu hanımın

Amerika'ya gittiği söylendi. Çiftin altı yaşında çok şımarık bir oğulları var. Çocuğun hastalıklı bir doğası var ve kendinden zayıf canlılara eziyet etmeyi seviyor.

Evde iki de hizmetkâr çalışıyor, Bay ve Bayan Toller. Bay Toller kaba saba bir adam. Kırışmış saçları ve bıyığı var. Sürekli ortarlardan kayboluyor ve birkaç defa da uyukladığını gördüm. İşin ilginç yanı Bay Rucastle'ın bunu hiç fark etmemiş gibi davranması.

Bayan Toller uzun boylu ve güçlü. Ekşi suratlı ve Bayan Rucastle kadar sessiz. Çok nahoş bir çift.

Buradaki ilk günümde, Bay Rucastle beni evin dışına çıkardı ve devasa bir hayvanı gösterdi. 'Bu benim tazım Carlo,' dedi. 'Onu sadece Toller kontrol edebiliyor. Geceleri tasmaını çözüyoruz. Güneş battıktan sonra kesinlikle evden dışarı adım atma! Yaşamına değer veriyorsan, sözümü dinlersin.'

Bu korkunç hayvanın görüntüsü kanımı dondurdu.

Üçüncü gün Bay Rucastle bir çalışması için benden yardım istedi. 'Saçlarını kestiğin için teşekkür ederim,' dedi. 'Şimdi, yatağının üstüne bırakılmış elbiseyi giyip resim odasına gelmeni rica edeceğim.'

Odama bırakılan elbisenin rengi gerçekten sıra dışı bir maviydi. Daha önce giyilmişti, ama bana tam uydu. Resim odasına gittiğimde, Bay ve Bayan Rucastle çok mutlu oldular ve elbisenin bana çok yakıştığını söylediler.

Uzun pencerenin önüne oturmamı istediler. Oturduğum sandalyenin ön tarafı odanın içine dönüktü, yani dışarıyı göremiyordum. Bay Rucastle, odanın içinde dolaşarak ilgi çekici ve eğlenceli öyküler anlattı. Çok iyi bir öykü anlatıcıydı ve dinlerken çok güldüm. Ancak Bayan Rucastle sadece sessizce oturdu. Üzgün görünüyordu.

İki gün sonra aynı şeyi tekrar yapmam istendi. Yine o elbiseyi giydim ve Bay Rucastle bana öyküler anlattı.

Çok merak etmiştim ve arkamda pencerenin dışında neler olduğunu görmek istiyordum. Bir sonraki seferde küçük el aynamı mendilime sakladım. Öyküyü dinlerken gülmekten gözlerimden gelen yaşları siliyormuş gibi yapıp arkama baktım. Evin önünden geçen yolda durmuş, pencereye bakan bir adam vardı.

Sanırım Bayan Rucastle ne yaptığımı gördü. Ayağa kalktı. 'Jephro,' dedi. 'Dışarıda durmuş, Bayan Hunter'a bakan bir adam var.'

‘Ah başıma gelenler. Ne kadar da kaba bir adam. Lütfen Bayan Hunter, şu adama git buradan anlamında el sallayın da gitsin.’

Söylenileni yaptım. Peşinden Bay Rucastle pencerenin perdesini kapattı. Bir daha da o elbiseyi giymem ya da pencerenin önüne oturmam istenmedi.

Kısa bir süre içinde evin planını iyice öğrendim. Hiç kimsenin yaşamadığı bir kanat var. Evin o bölümüne açılan kapı her zaman kilitli. Dışarıdan o kanada baktığımda yan yana dört pencere olduğunu gördüm. Pencerelerden üçü kapalı ve çok kirli - uzun süredir hiç açılmamış gibi. Ancak bir tanesinin panjurları vardı ve kapalıydı.

Bunu Bay Rucastle’a sorduğumda, ürkmüş görüldü. ‘Fotoğrafçılık, benim hobim,’ dedi. ‘O tarafta bir karanlık odam var. Genç bir hanımın böyle şeylere dikkat etmesi çok ilginç.’ Şakacı bir sesle konuştu, ama çok rahatsız olduğu belliydi.

Çok meraklanmıştım ve daha fazla bilgi edinmem gerektiğini hissettim. Dün bunun için bir fırsat buldum. Toller yine uyukluyordu. Evin kapalı kanadının anahtarını, aradaki kapının üstünde unuttu. Ben de kapıyı açıp, sessizce o tarafa geçtim.

Önümde küçük bir geçit vardı. Geçidin arkasında birçok oda gördüm. Hepsi beklendiği gibi sessiz ve karanlıktı, ancak bir odanın altından ışık geliyordu. Kapıya çok büyük bir asma kilit takılmıştı. İçeride ne olduğunu anlamak için anahtar deliğinden baktım, ama bir şey göremedim. Derken içeride birinin yürüdüğünü duydum ve çok korktum. Hızla geri döndüm, geçide koştum. Geçitte eteğim bir şeylere takıldı ve tam kapıdan çıkarken Bay Rucastle'la burun buruna geldim.

Bay Rucastle, 'Şu işe bak!' dedi. 'Sen burada ne yapıyorsun?'

'Ay, çok korktum,' diye haykırdım.

Sakin bir ifadeyle, 'Seni ne korkuttu?' diye sordu. Sesi tatlılıkla beni kandırmaya çalışıyor gibiydi. Ne söylediğime çok dikkat etmeliydim.

'Boş kanada gidecek kadar sersemdim. Ancak orası çok ıssız ve ürkütücüydü. Birden çok korktum.'

Adam bana tehditkâr bakışlarla baktı. 'Artık o tarafa geçişi neden kilitlediğimi biliyorsun ve eğer seni bir daha orada görürsem... Taziyı üstüne salacağım!'

4. BÖLÜM

KURTARMA OPERASYONU

Violet, “Hemen odama koştum,” diye devam etti. “Her şey korkunç görünüyordu - ev, hizmetkârlar, Rucastle ailesi ve hatta çocuk. Öğleden sonra için izin aldım ve köye yürüyüp size telgraf çektim. Bu sabah Bay ve Bayan Rucastle dışarıdayken, gizlice evden çıktım. Toller yine uyukluyordu ve Bayan Toller da sebze bahçesindeydi.” Sustu ve Holmes’a baktı. “Sizi burada gördüğüme çok sevindim. Bir şeylerin yanlış olduğunu biliyorum, ama ne olduğunu bir türlü bulamıyorum.”

Holmes ayağa kalkıp, “Bu vakayı en kısa sürede aydınlatacağız,” dedi. “Evde sağlam kilidi olan bir kiler var mı?”

Kız şaşırmıştı. “Evet, neden?” diye sordu.

“Çok cesur ve mantıklı bir kızsınız. Biz oraya gelmeden önce bir şey daha yapabilir misiniz?”

“Denerim.”

“Bir bahane uydurup Bayan Toller’ı kilere sokun. Dışarı fırlayıp kapıyı kapatın ve üstüne kilitleyin.”

“Bunu yapacağım.”

“Mükemmel. Gerçekten sıra dışı bir hanımsınız. Biz sizden kırk dakika sonra geleceğiz. Sizin Kızıl Kayınlar’a getirilmenizin tek bir açıklaması var. Rucastle, sizi birinin yerine geçmeniz için işe aldı. Bu kişi de kesinlikle kızı Alice Rucastle olmalı. Korkarım kız, diğer kanatta keşfettiğiniz odada tutuluyor.”

Gözleri korkuyla irileşen Violet, “Bu korkunç!” dedi. “Peki ama niçin?”

“Yolda gördüğünüz adam kızın sevgilisi olmalı, hatta belki de nişanlısı. Sizi oraya Alice’in hayatta ve mutlu olduğunu göstermek için götürdüler. Üstelik adama gitmesi için el salladınız. Bunun, adamı Alice’in artık onu görmek istemediğine ikna etmesini umdular.”

“Tamam ama bu kadar abartmalarına ne gerek vardı? Bunun nedeni ne olabilir?”

Holmes düşünceli bir ifadeyle, “İşte,” dedi, “bizim acilen bulmamız gereken de bu!”

Kırk dakika sonra Kızıl Kayınlar'ın önündeydik. Violet Hunter merdivenlerde bizi bekliyordu.

Holmes, "Söylediğimi yapabildiniz mi?" diye sordu.

Evden bir şeyler bir yerlere vuruyormuş gibi bir gürültü geliyordu. Violet, "Bayan Toller mahzende," dedi. "Kocası da mutfak masasının üstünde horluyor. İşte anahtarlar."

Holmes coşkuyla, "Gerçekten mükemmel iş yapmışsınız," diye bağırdı. "Şimdi bizi kızın tutulduğu odaya götürün."

Eve girdik ve koşarak, boş kanada açılan geçide gittik. Kilitli kapıyı açarak diğer tarafa geçtik ve asma kilitli odayı bulduk.

Holmes, "Kapıyı omuzunla kırabilir misin, Watson?" diye sordu.

Kapı tek omuz darbesiyle açıldı ve hep birlikte içeri daldık. Oda boştu. Tek bulduğumuz tek kişilik basit bir yatak, küçük bir masa ve bir sepet çamaşır oldu.

Violet, "Bakın," diyerek yukarıyı işaret etti.

Tavan penceresi açıktı. Mahkûm kaçmıştı.

Holmes, benim de yardımımıla tavan penceresine çıktı ve etrafa bakındı. "Evet!" diye seslendi. "Biri çatıya merdiven dayamış." Odaya geri

döndü. “Biri geliyor,” diye fısıldadı. “Watson, silahın yanında mı?”

Kapıda tombul ve iri yarı bir adam belirdi. Adamın elinde ağır bir baston vardı. Violet bir çığlık atarak, koluma yapıştı. Holmes adama doğru atıldı. “Seni haydut! Kızın nerede?” diye bağırdı.

Rucastle’ın gözleri şaşkınlıkla açıldı. Ne olduğunu anlamaya çalışırken, açık tavan pencesini gördü. “Bunu bana siz söyleyeceksiniz. Hırsızlar! Gününüzü göreceksiniz!” Sonra da arkasını dönerek diğer kanada koştu.

Violet korkuyla, “Tazıyı serbest bırakacak!” diye haykırdı.

“Silahım yanımda,” dedim.

Aceleyle geçitten geçtik ve merdivenlerden indik. Hole ulaştığımız sırada dışarıdan korkunç bir havlama sesi geldi. Peşinde acı dolu bir çığlık duyuldu.

Kırmızı suratlı yaşlı bir adam, kollarını sallayarak hole daldı. “Olamaz!” diye bağırdı. “Biri köpeği salmış. Çabuk, yoksa çok geç olacak.”

Koşarak dışarı çıktık ve evin çevresini dolaşarak arka avluya gittik. Gördüğümüz manzara korkunçtu. Dev taziye, Rucastle’ın bacağına yapışmış sürüklüyordu. Neyse ki Toller durumu

kontrol altına almayı başardı da, adamı tazının dişlerinden kurtardık.

Rucastle acilen hastaneye yetiştirilirken, Holmes da Bay ve Bayan Toller'ı sorguya çekti.

Trenle Londra'ya dönerken, Holmes onlardan öğrendiklerini bana anlattı. "Alice Rucastle'a annesinin tarafından yüklüce bir miras kalmış, ancak işlerini babasının yönetmesinden memnunmuş. Alice bir deniz subayına aşık olana kadar her şey yolunda gidiyormuş. Rucastle, Alice evlenirse parayı kaybedeceğini biliyordu."

"O da kızını doğu kanadında bir odaya kilitleyip, nişanlısından kurtulmak için Violet'i işe aldı."

"Aynen öyle. Çok aşırı bir plan, ama Rucastle da şiddete eğilimli, zalim karakterli bir adam. Ancak bütün komplolara rağmen denizci çekip gitmedi. Neler olduğunu anlamak için araştırmaya girişti. Bayan Toller'a ve Bay Toller'a bol miktarda rüşvet verdi. Sonunda bir plan yaparak, bir merdiven buldu ve..."

"Genç kızı kurtardı. Tıpkı peri masallarındaki gibi."

"Gerçekten de öyle, Watson. Rucastle döndüğünde orada olmamız da büyük şanstı. Odaya

girip de Alice'in kaçtığını gördüğünde, kim bilir Violet Hunter'a neler yapardı.”

Bu olaydan sonra Rucastle hayatta kaldı, ancak yaşamına hasta bir adam olarak devam etti. Köpeğin saldırısı boğazına ve omuz kaslarına geri dönülemez bir şekilde hasar verdiği için bundan sonraki yaşamını karısının bakımı altında geçirecek. Kızın hapsedilmesinde hiçbir etkisi olmayan zavallı kadın, bundan sonraki yaşamını kocasına bakarak ve oğlunu büyüterek geçirecek.

Alice Rucastle, deniz subayıyla evlendi. Violet Hunter ise artık Warsall'da bir okulu yönetiyor. Bu işin, Violet'in ömür boyu sürecektir başarılı kariyerinin önemli bir adımı olduğunu düşünüyorum.

Arthur Conan Doyle

(1859-1930)

Edinburgh Üniversitesi'nde tıp okuyan Arthur Conan Doyle, 1882'de Portsmouth'un kenar mahallelerinden birine yerleşti ve 1890 yılına kadar doktorluk yaptı. İlk eserlerini bu sırada yazdı. 1891'den sonra kendini daha çok edebiyata verdi. Hekimlikle ilgisi- ni kesmeyen yazar İngiliz ordusunda görev aldı, Gü- ney Afrika'da Bloemfontein'deki sahra hastanesinde çalıştı. 1889-1902 Boer Savaşı sırasında gösterdiği üstün çabaları nedeniyle şövalye unvanı kazandı.

I. Dünya Savaşı'na Kuzey Fransa, İtalya ve Ver- dun cephelerinde katıldı. Savaşta kardeşini, oğlunu ve iki yeğenini kaybettikten sonra doğaüstü konula- ra yöneldi.

Kızıl İpucu, Dörtlünün Yemini, Sherlock Hol- mes'un Maceraları, Baskerville'lerin Köpeği, en ta- nınmış yapıtlarındandır.

KISALTILMIŞ İŞ ÇOCUK KLASİKLERİ

- **ALICE HARİKALAR DİYARINDA**
Lewis Carroll
- **BABALAR VE OĞULLAR**
İvan Sergeyeviç Turgenyev
- **BALONLA BEŞ HAFTA**
Jules Verne
- **BAMBi**
Felix Salten
- **BEYAZ DiŞ**
Jack London
- **BEYAZ GECELER**
Fyodor Mihayloviç Dostoyevski
- **BİNBİR GECE MASALLARI**
Antoine Galland
- **BİR YAZ GECESİ RÜYASI**
William Shakespeare
- **BÜYÜK UMUTLAR**
Charles Dickens
- **ÇALINAN TAÇ**
Mark Twain
- **ÇEKİRDEK**
L. N. Tolstoy
- **ÇOCUKLAR İÇİN NASREDDİN HOCA FIKRALARI**
Derleyen: Memet Fuat
- **ÇOCUKLUK**
L. N. Tolstoy
- **DAVID COPPERFIELD**
Charles Dickens

- **DEFİNE ADASI**
Robert Louis Stevenson
- **DEĞİRMENİMDEN MEKTUPLAR**
Alphonse Daudet
- **DEMİR YOLU ÇOCUKLARI**
Edith Nesbit
- **DENİZ KURDU**
Jack London
- **DENİZLER ALTINDA YİRMİ BİN FERSAH**
Jules Verne
- **DİKANKA YAKINLARINDA BİR ÇİFTLİKTE
AKŞAM TOPLANTILARI**
Nikolay Vasilyeviç Gogol
- **DOKTOR OX'UN DENEYİ**
Jules Verne
- **DON KİŞOT'UN SERÜVENLERİ**
Miguel de Cervantes
- **DÜNYA'NIN MERKEZİNE YOLCULUK**
Jules Verne
- **GİZLİ BAHÇE**
Frances Hodgson Burnett
- **GÖRÜNMEZ ADAM**
H. G. Wells
- **GULLIVER'İN GEZİLERİ**
Jonathan Swift
- **HEIDI**
Johanna Spyri
- **HİKÂYELER**
Anton Çehov

- HUCKLEBERRY FINN'İN MACERALARI
Mark Twain
- İKİ ŞEHRİN HİKÂYESİ
Charles Dickens
- İKİ YIL OKUL TATİLİ
Jules Verne
- İNSAN NEYLE YAŞAR?
L. N. Tolstoy
- İŞTE ÖYLE HİKÂYELER
Rudyard Kipling
- KAÇIRILAN ÇOCUK
Robert Louis Stevenson
- KAYIP DÜNYA
Arthur Conan Doyle
- KİM
Rudyard Kipling
- KORKUSUZ KAPTANLAR
Rudyard Kipling
- KRAL ARTHUR VE YUVARLAK MASA ŞÖVALYELERİ
Howard Pyle
- KÜÇÜK DENİZ KIZI
Hans Christian Andersen
- KÜÇÜK KADINLAR
Louisa May Alcott
- KÜÇÜK LORD
Frances Hodgson Burnett
- KÜÇÜK PRENSES
Frances Hodgson Burnett

- **MOBY DICK**
Herman Melville
- **MONTE CRISTO KONTU**
Alexandre Dumas
- **NOTRE-DAME'IN KAMBURU**
Victor Hugo
- **OLIVER TWIST**
Charles Dickens
- **ON BEŞ YAŞINDA BİR KAPTAN**
Jules Verne
- **ORMAN KİTABI**
Rudyard Kipling
- **OZ BÜYÜCÜSÜ**
L. Frank Baum
- **ÖLÜMSÜZ KAHRAMAN GILGAMIŞ**
Uyarlayan: Gülay Sert
- **ÖMER SEYFETTİN'DEN SEÇME HİKÂYELER**
Ömer Seyfettin
- **PETER PAN**
James Matthew Barrie
- **PİNOKYO**
Carlo Collodi
- **POLLYANNA**
Eleanor H. Porter
- **ROBIN HOOD**
Howard Pyle
- **ROBINSON CRUSOE**
Daniel Defoe

Somut delilleri bilimsel yöntemlerle değerlendirerek suçların nasıl işlendiğini bulmak ve suçluları yakalamak Sherlock Holmes'un icadıdır. Sherlock Holmes ve sadık arkadaşı Doktor Watson'ın açtığı yolda pek çok roman dedektifi ve polis teşkilatı ilerlemiş, akıl çağının etkileri günlük yaşama ve polisiye edebiyata bu şekilde yansımıştır. Sherlock Holmes'un maceraları o kadar ilginç, sürükleyici ve akılcıdır ki, hâlâ okurların ilgisini çekmekte, televizyon dizileri ve filmleri yapılmaktadır.

Genç okurlar için hazırlanmış bu kitapta Sherlock Holmes ve Doktor Watson'ın dört macerası yer alıyor. Dünyanın en ünlü dedektifinin maceralarını bir solukta okuyacaksınız.

